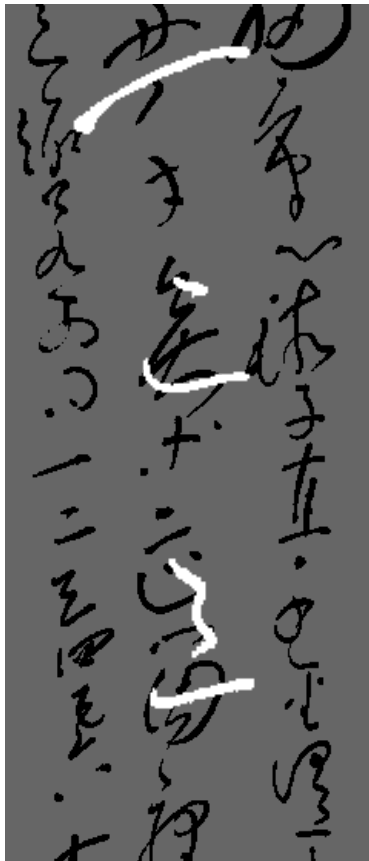

Ryōkan versei

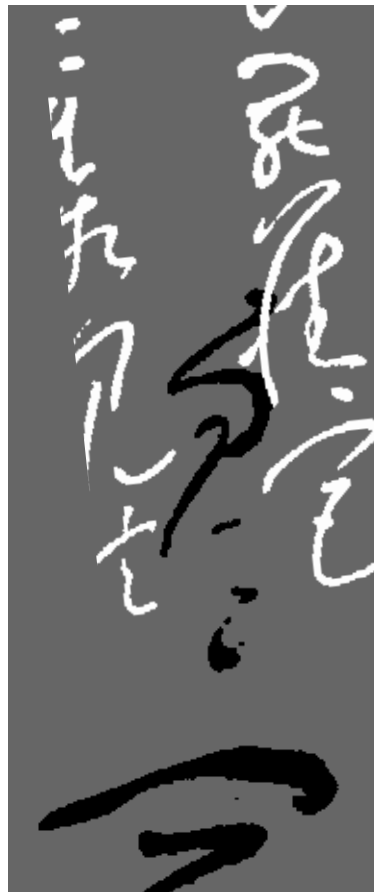
Válogatta és fordította

Oravecz Imre

**ABLAKBAN
FELEDETT
HOLD**

Terebess Kiadó
Budapest, 1999

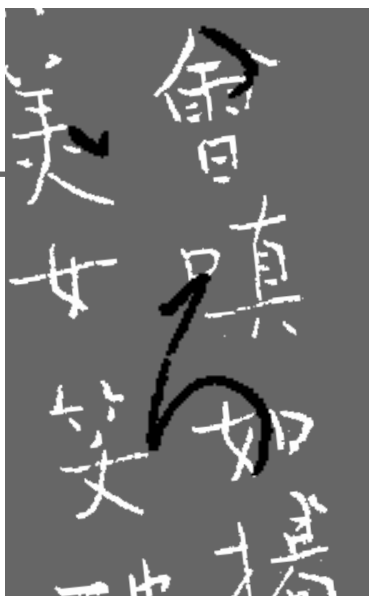

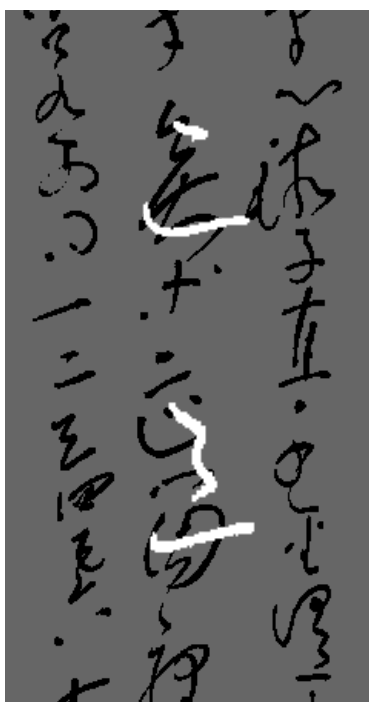

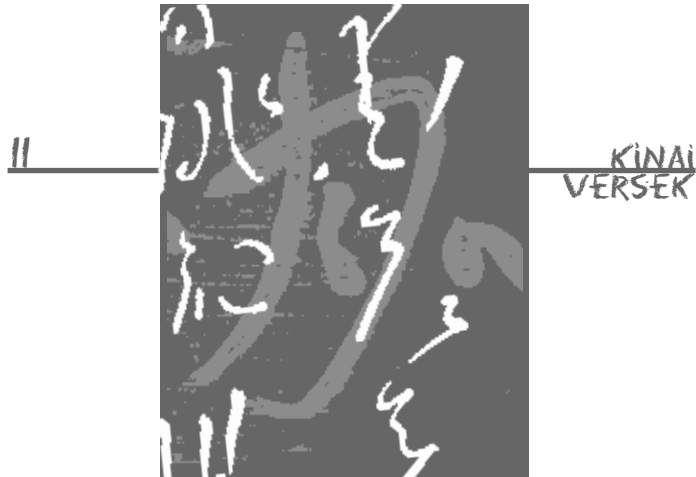
9 KINAI
VERSEK

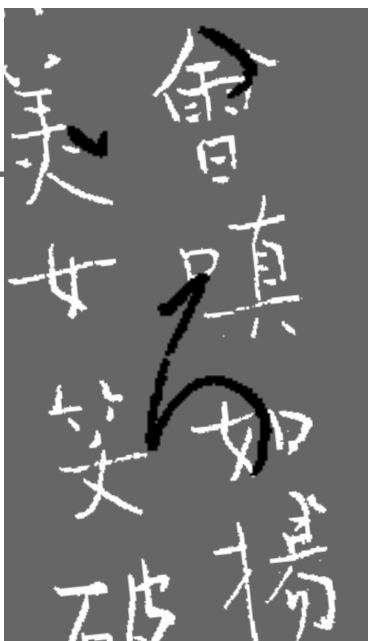
A városba koldulni menet
 egy bölcs öreggel találkozom
 Kérdi: *Mester, miért élsz ott fenn*
a hegyekben, a felhők közt?
 És te, kérdem,
miért élsz itt lenn
a világ forгатagában?
 Mindketten magyarázni kezdjük, miért
 De egyszercsak elhallgatunk
 És akkor a hajnali gong felriaszt álmomból

Ifjan hátat fordítottam a világi tudományoknak
Buddha ösvényére léptem
És vizeskulacsommal, koldulócsészémmel
    egyre csak zarándokoltam
Mialatt tavasz tavaszt követett
És végül e hegy árnyas oldalába érkeztem,
Hol csendben meghúztam magam
A madarak éneke a zeném
Tőszomszédaim a vonuló felhők
A szirt alatt van egy tiszta forrás
Abban mosom a gúnyám
A sziklás gerinceken cédrusok és fenyők
Ők szolgáltatják a tűzifám
Derűs vagyok és kiegyensúlyozott –
Így múlatom földi napjaimat

Egy rozzant faluban végeztén a koldulással
megyek haza zöld hegyeim közé

A lenyugvó Nap a nyugati csúcsok mögé csúszik

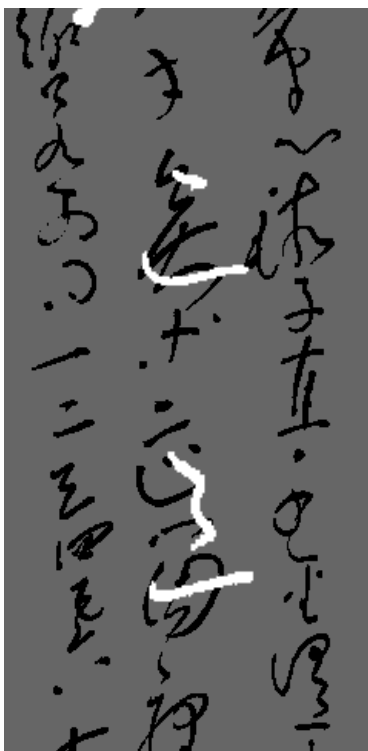
Sápadt Hold fénye hull ajtóim előtt a patakra

Lábat mosok és felkapaszkodom egy sziklára

Füstölőpálcát égetek és meditálok

Elvégre buddhista szerzetes vagyok

És nem fecsérelnék el csak úgy az éveket

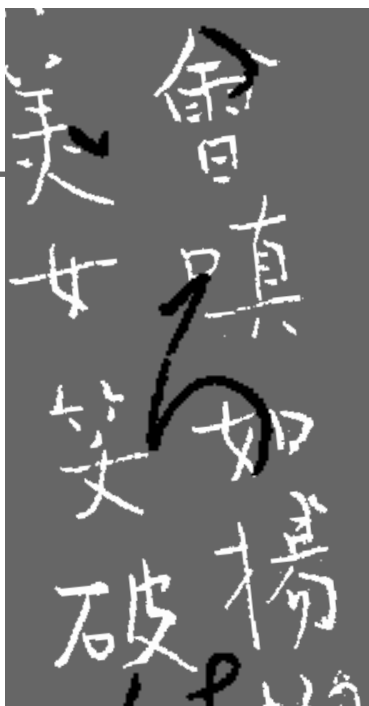

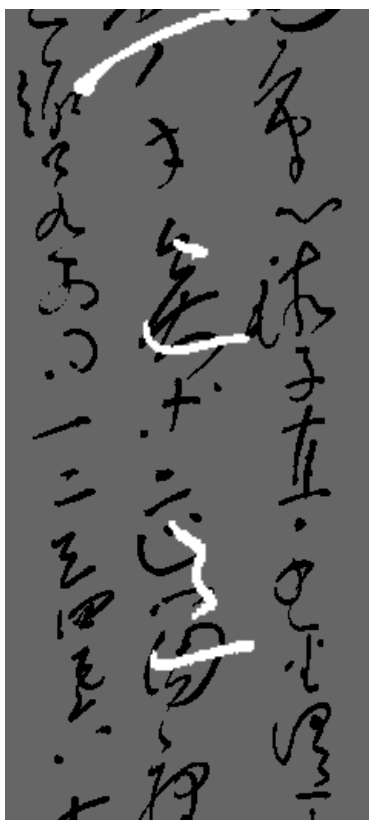

Leszállt a Nap, elcsendesednek az élőlények
Én is becsukom vesszőkapum
Rázendít pár tücsök
Színüket veszti a füvek, a fák
Egyik füstölőpálcát a másik után égetve
átmeditálom a hosszú, őszi éjszakát
Mikor fádom, magamra veszek még valamit
Meditáljatok erősen, szerzetestársaim!
Az idő rövidebb, mint gondolnátok

Otthonom Kugami-hegy lábánál
 Kapumból zölderdős
 hátakra látok
 Ha nem riaszt magányom
 Jöjj és kopogtass lakom ajtaján

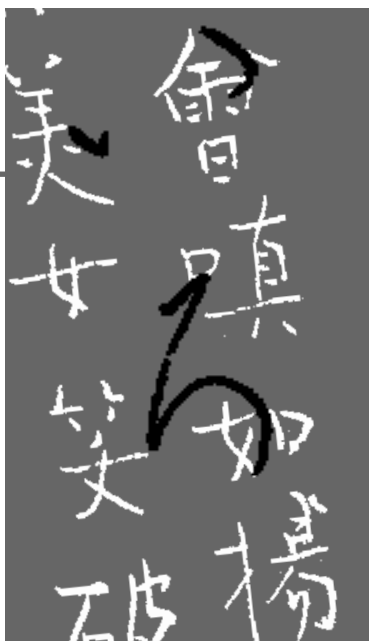

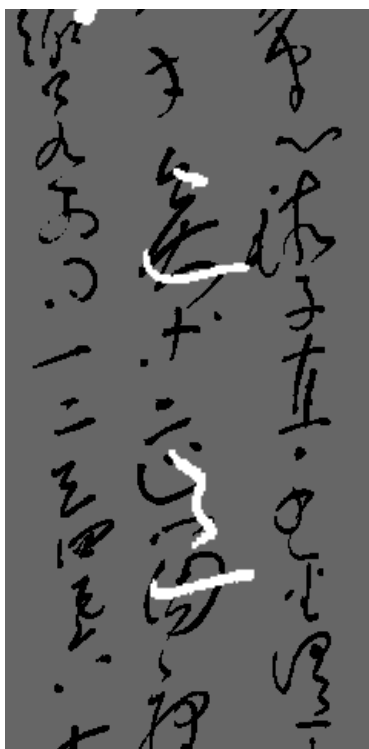
Lesz áll a Nap

Csuhámon átfúj a jéghideg szél
Lombjafosztott, kopasz az erdő
A krizantémok már majdnem halottak
De ablakom alatt a hű bambusz
    örökké szúzi és zöld
És várja, hogy visszatérjek

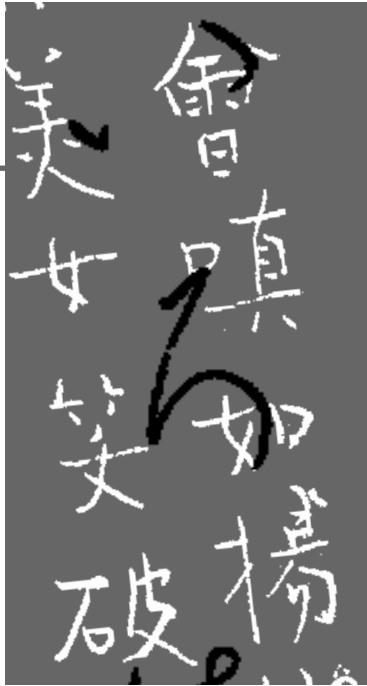
Kiesik kezemből a szútra-tekerecs
 Fejem előre bukik és elbóbiskolok
 Meditációs párnámon ülök
 És a régi pátriarkákat olvasgatom
 Hol messziről, hol ablakom alól
 szüntelen békabrekegés
 A durva bambuszernyő mögött
 kínlódva pislákol mécsesem

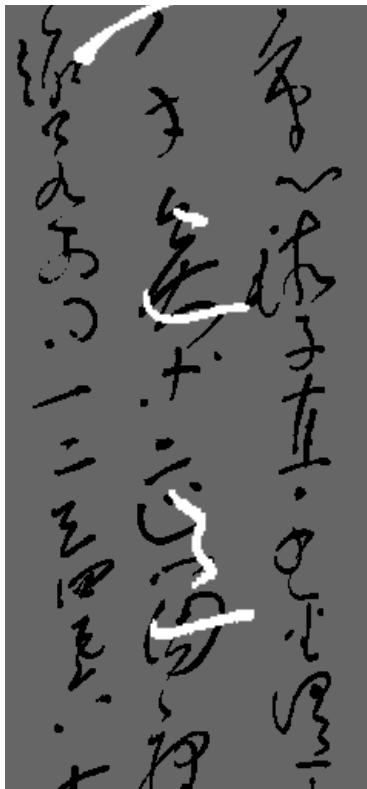

Bogarak serregnek a fű közt
Tüzek égnek mindenfelé
Az emberek rőzsemáglyák mellett
töltik a hosszú őszi éjszakákat
Szalmaszőnyeget fonva, meghitten beszélgetve
készülnek a tavaszra
Itt nincs vita, hogy kinek van igaza, kinek nincs
Mennyire mások ezek mint a városi hivatalnokok
Kik a hatalmasok előtti hajbókolással
és alázatoskodással fecsérelik el életüket

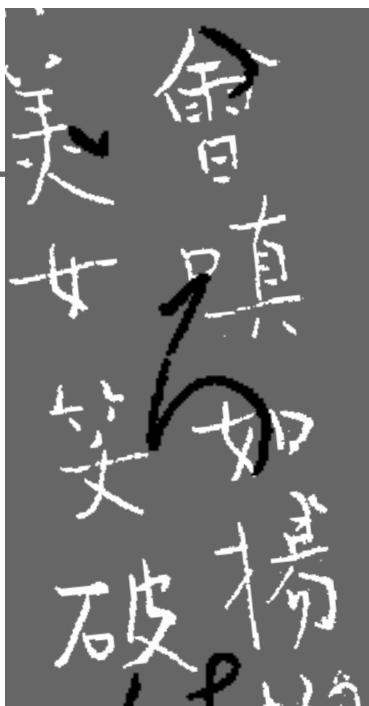
Tákolt lakom a Kannon-templom mellett áll
 Ezer zöldellő fa társam
 Időnként felöltöm csuhám
 Fogom csészém és bemegyek a faluba
 Házról házra járva ételmet koldulok
 És tisztelettel felajánlom magamnak

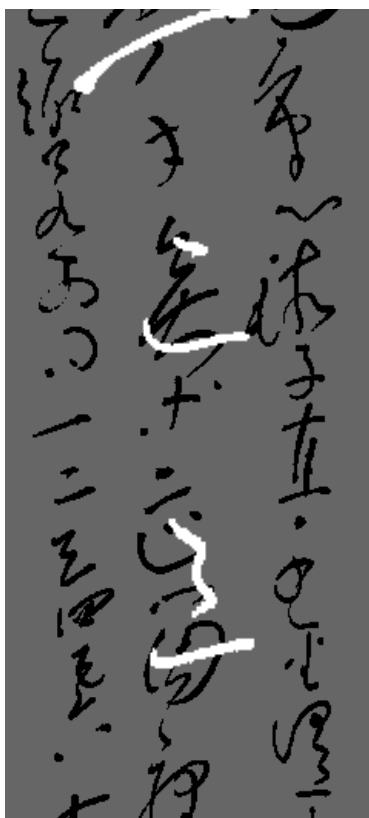

Magányos gyalogút a miriád fa közt
Ezer, ködben úszó hegytető
Még nincs ősz, de itt már
    hullanak a falevelek
Nem esett eső
De a sziklatömbök mindig nedvesek
Kosárral kezemben gombázni megyek
Vagy egy kövek közt fakadó forrásnál
    megtöltöm vizeskulacsomat
Soha senki nem talál ide
Legfeljebb csak ki eltéved

Felhőkbe fagyva ezer csúcs
 Miriád elhagyatott gyalogösvény
 Csak ülök meditálva nap nap után
 És hallom, amint olykor
 ablakomhoz csapja a puha havat a szél

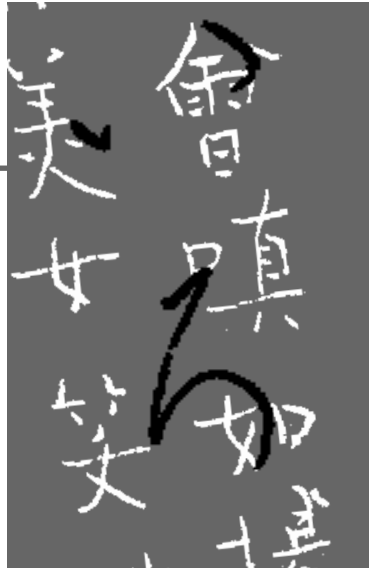

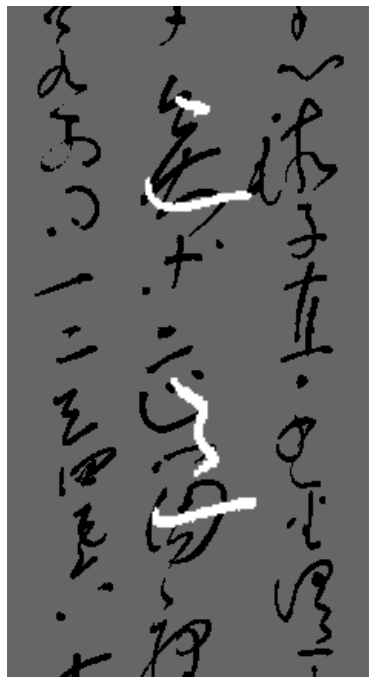

Ujjaddal a Holdra mutatsz
És a Hold révén megérted az ujjad
A Hold és az ujjad
    sem nem különbözik, sem nem azonos
E példázat arra szolgál,
Hogy megvilágosodjon a tanítvány
Mihelyt valóban olyannak látsz mindent, amilyen
Nincs több külön Hold és nincs többé ujj

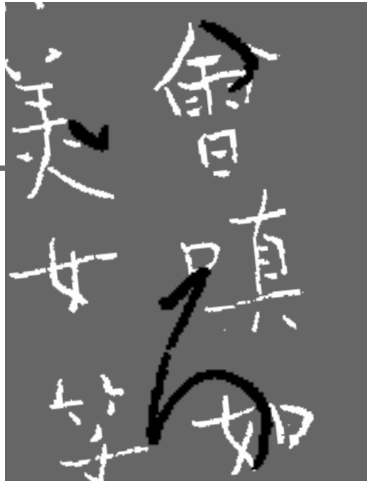
Rozzant házikómban
 csuhámba burkolózva
 átmeditálom a csendes éjszakát
 Köldök és orrlyukak egy vonalban
 Fülek a vállak síkjában
 Kivilágosul ablakom, feljött a Hold
 Elállt az eső
 de víz csöpög mindenfelé
 Csennel átítatott
 csodálatos pillanat
 Melyet csak én ismerek

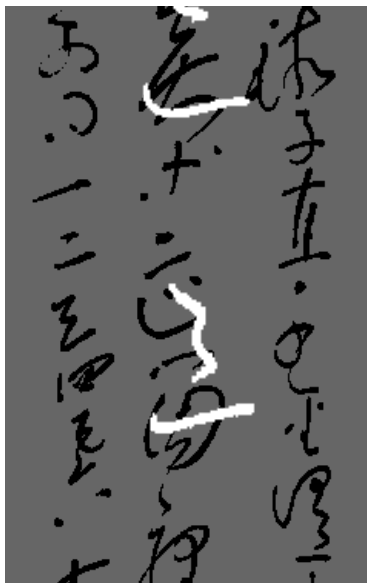

Mikor köröskörül az ezer csúcsra leszáll a sötét
lehunyom szemem
És súlyát veszíti az ember lét megannyi gondja-baja
Néma alak a magányos ablak alatt
keresztbe tett lábbal ülök és meditálok
Füstölőpálcám lassan leég
a hosszú, fekete éjben
És vékony ruhámat belepi a hideg harmat
Aztán felállok a földről
járok egyet a kertben
Pályájának legmagasabb pontjára ér az őszi telehold

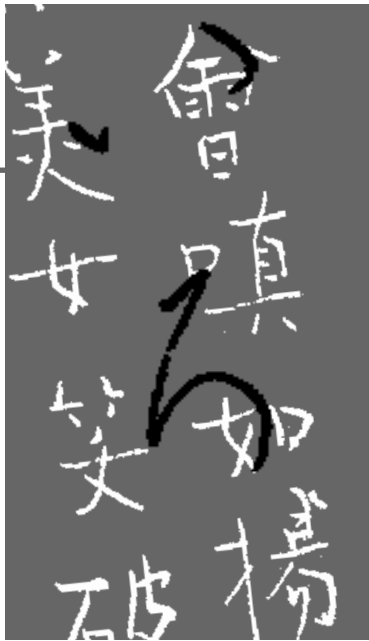
Déli tengerekben tenyészik a koráll
 Északi hegyekben nő a bíborgomba
 Mindennek megvan a maga helye
 Így van ez öröktől fogva, nemcsak ma
 Botommal kezemben ifjúságom teljében
     ezer mérföldet is gyalogoltam
 És közben sok mester ajtaján kopogtattam
 Mennyi időt töltöttem szüntelen vándorlással
 Buddha tanait terjesztettem fáradhatatlanul
 Olykor még életem kockáztatása árán is
 De már nem tudok lépést tartani a fürge évekkel
 Elég! Minek több zokszó?
 E hegy árnyas oldalában
     végre otthonra leltem
 És kerül asztalomra elég páfrányhajtás

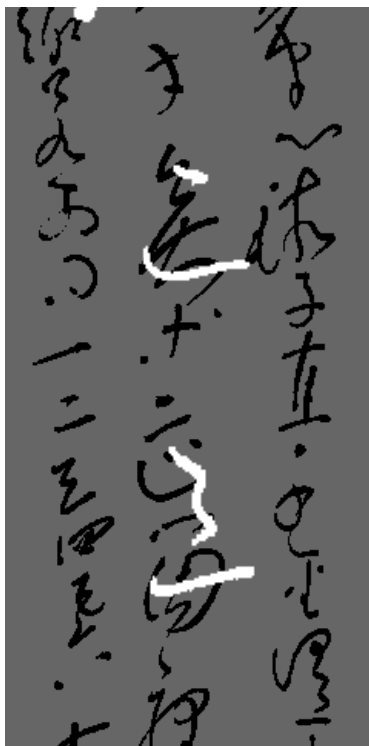

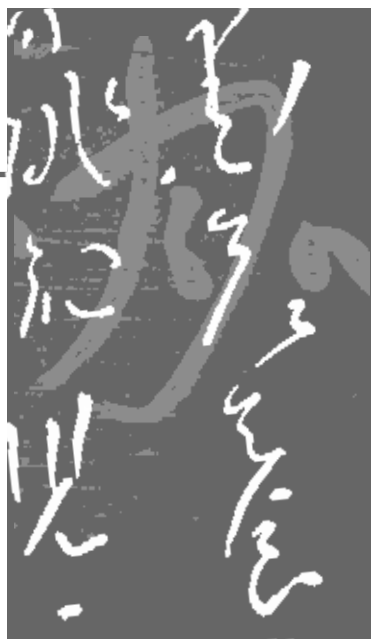
Zsúpfedeles házikómban, négy csupasz fal között
alamizsnán élem le életem maradék éveit
Olykor betoppan egy-egy régi barát
Éjjel sokáig fenn maradunk
és hallgatjuk a tücsökciripelést

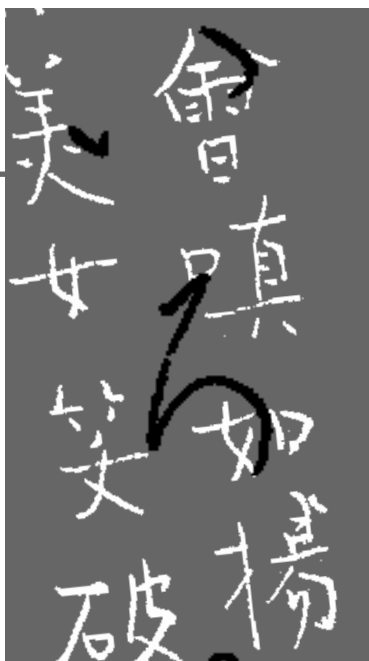
Visszahúzódo, nehézkes, könnyelmű és rest vagyok
 Hiányzik belőlem, ami a világban-boldoguláshoz kell
 Bárhová megyek, koldulócsészém mindenhová elkísér
 De koldulózsákom is hű társam
 A templomkapuhoz érve
 gyerekekbe botlom
 Senkinek ilyen aranyélete mint nekem
 Élve világotat szabadon és méltóságteljesen szárnyalok

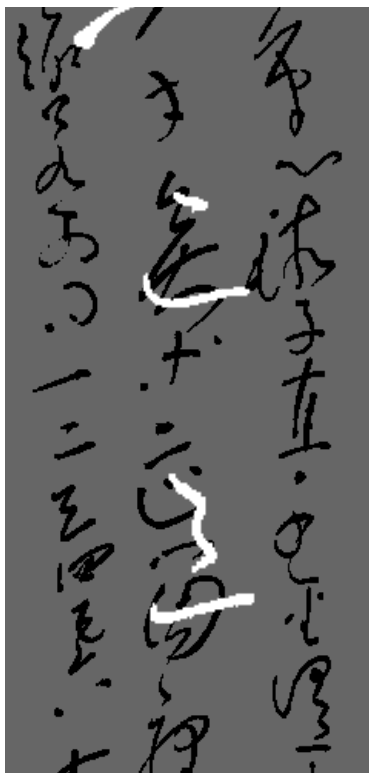

*Gogō-anom egyszerű, igénytelen
Egyetlen sivár szobából áll
És cédruserdő veszi körül
Pár szútra-himnusz a falon
Rizsesfazekamat sokszor por lepi
Gőzölőmet se sűrűn használom
A keletre eső faluból csak öreg zörget
néha a holdfényben ajtómon*

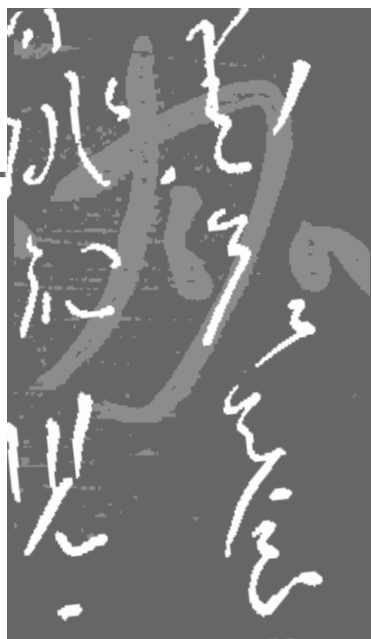

Gyermekekfővel az irodalom bűvöletében éltem
 de nem vágytam tudósa lenni
 Ifjúként a zenben mélyedtem el
 de nem adtam tovább a tanítást
 Most zsúpfedeles házikóban lakom
 És egy sintó-kegyhelyet gondozok
 Félig kegyhely-pap, félig szerzetes vagyok

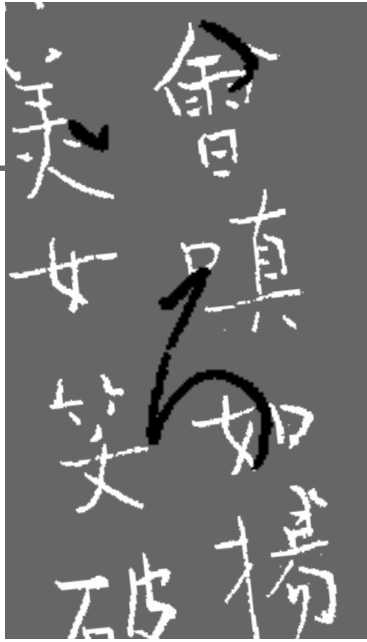

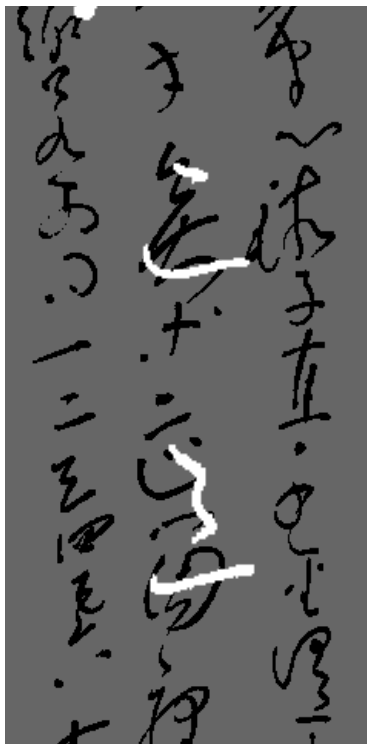

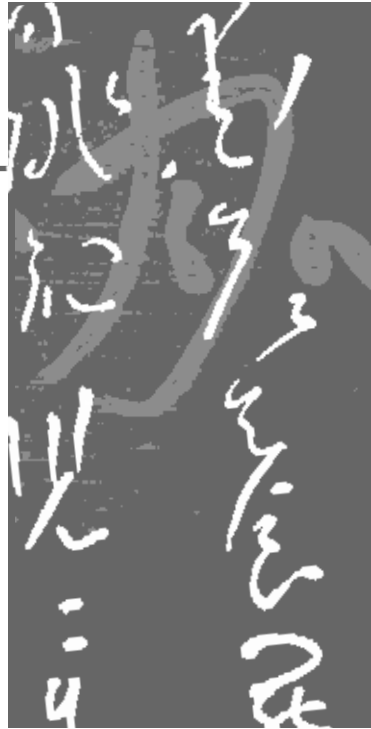
Tél dereka, tizenegyedik hónap
Ilyenkor vizes, nehéz a hó
Ezer csúcs egyazon színárnyalatban
Megannyi út, de utas elvétele
A volt kóborlások, mint álmok
Zsúpfedeles házikómba húzódva
    egész éjjel gyökereket égetek
És régi költők verseit olvasgatom

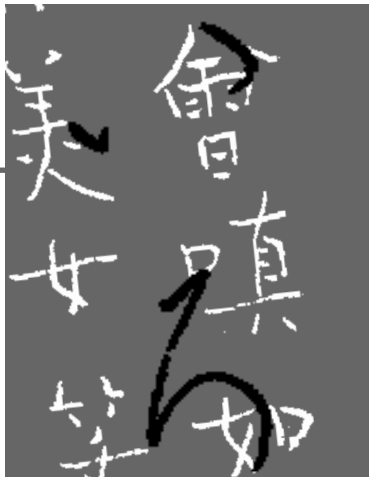
Erdő mélyén vettem lakást
 Évről évre jobban bekerít a folyondár
 A világ bajai nem jutnak el hozzám
 Olykor favágók énekét hallom
 A napon sütkérezve foltozgatom csuhám
 Holdra függesztett szemmel himnuszokat mormolok
 Intelek, ki a Tant követed:
 Kevesek fejtik meg a Szellem értelmét.

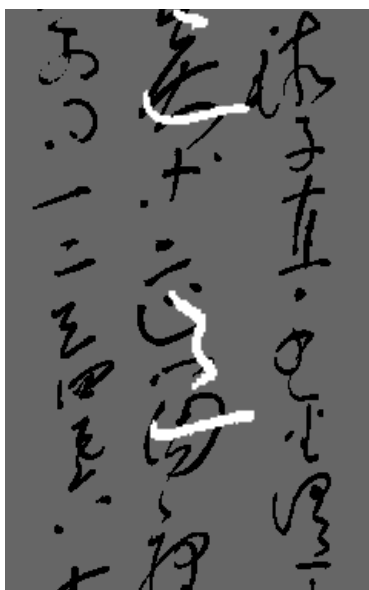

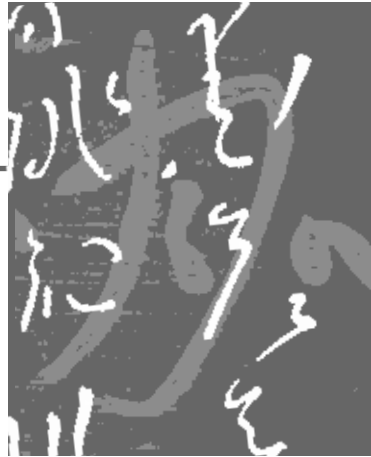
Három-gyékényes lakom csendes
Egy teremtett lélek se jár erre egész nap
Magányos ablakomnál ülök és meditálok
Csak a falevelek hullását hallom szüntelen

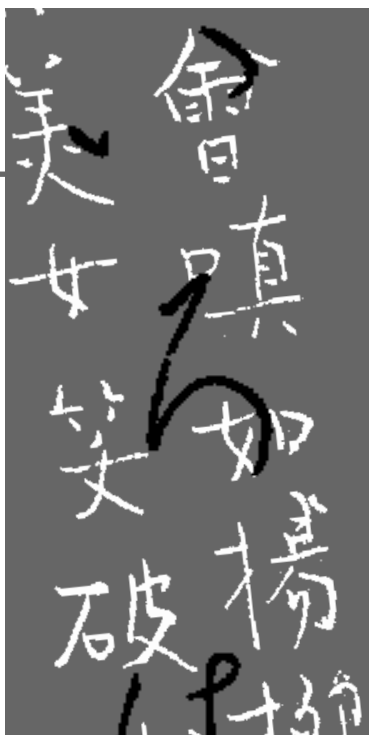
Szeretem e félreeső helyet
 Botomat magamhoz véve egyből idejöttem
 Hideg égbolt, nyolcadik és kilencedik hó között
 A kertben esőmosdatta fák
 A kutya még emlékszik rám tavalyról
 A keleti kerítés mentén virágzó
     krizantémokkal lopakodik az ősz
 Az emberek itt egyszerűek, mint a hajdanvoltak
 A nyugalom szigete e rejtek
 És mit találok a házban?
 Vers- és prózakönyvek hevernek a padlón
 Természetemnél fogva riaszt a világi lárma
 Mindig maradnék, mikor ide látogatok
 A költészet szelleme ölelkezik
     itt a zen szellemével

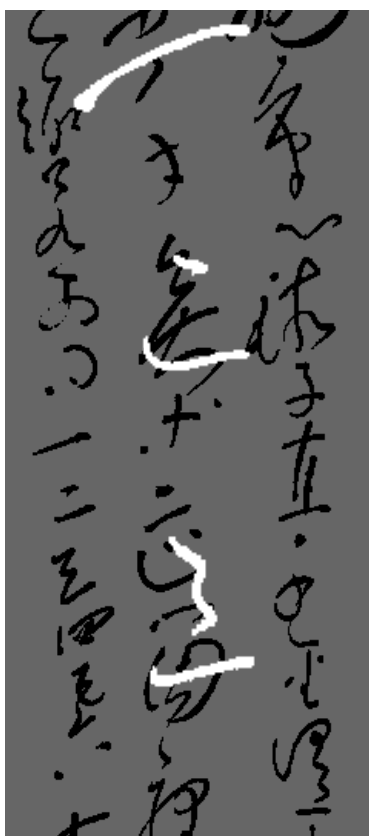

Csendes remeteéletet éltem itt valaha
 És most vándorlás közben akaratlanul
     visszavetődtem ide
 Kidőlt a léckerítés
 Róka- és nyúlcsapás keresztezi
 Régen kiszáradt a forrás
 És szinte benőtte a bambusz
 Ülő- és olvasóhelyem fölé nagy hálót
     feszített az ablaknál egy pók
 Meditációs zsámolyomat
     vastag por lepi
 Őszi dudva borítja a kerti lépcsőt
 A lábamnál hirtelen rámciripel egy tücsök
 Nem tudván rászánni magam a távozásra
     céltalanul ődöngök
 És dideregve nézem a lemenő Napot

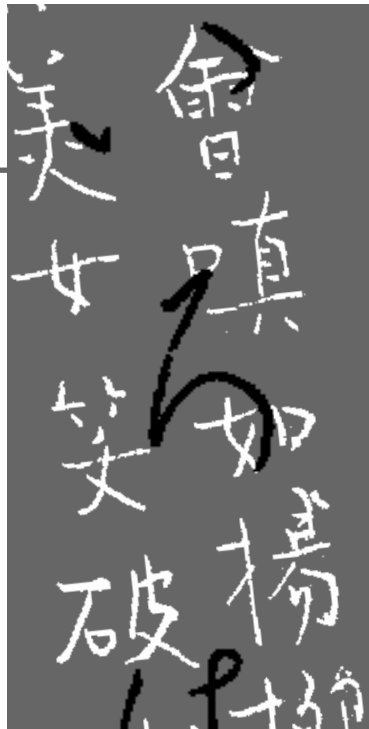
Ne irigyelj, hogy a világtól elvonultan élek
 Ha elégedett vagy, megleled békéd
 Ki mondja, hogy a zöld lombok közt
 nem ólálkodnak a lélek farkasai és tigrisei?

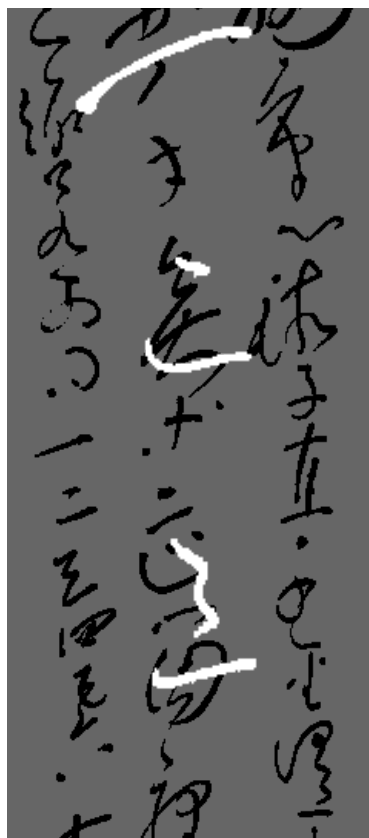

Egy rét közepén fűből hevenyészett párnán
nyugovóra hajtom fejem
Az egyetlen hang
egy ragadozó madár rikoltása
Királyok, alattvalók –
Csak alkonyi álomfoszlányok

Lakom Kugami-hegy oldalában áll
 Hitvány teán, egyszerű ételeken élek
 Csak falevél-gyűjtőket látok erre,
 Mikor levetkezi ruháját az erdő

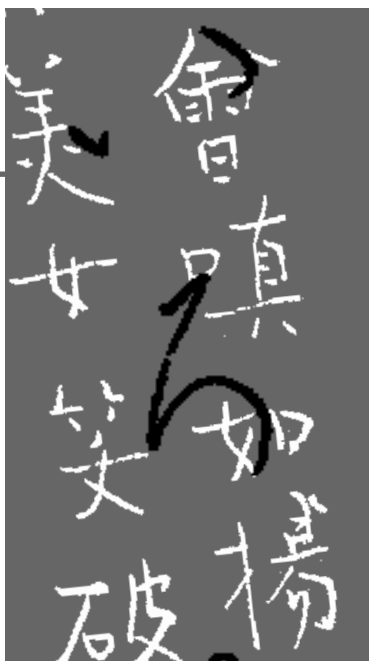

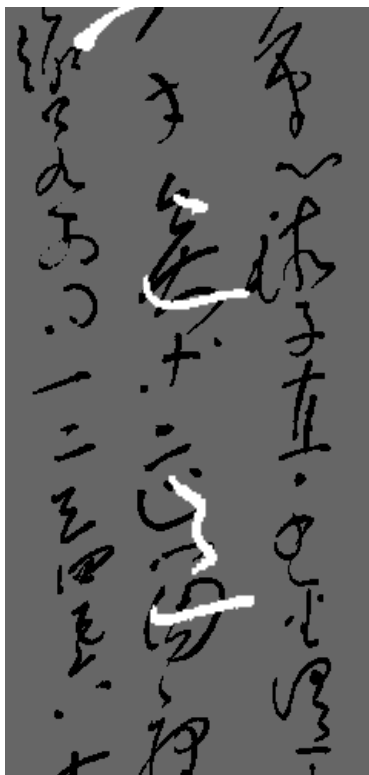

Üdezöld, zsenge moha a kőlépcsőn
Cédrus- és fenyőillat a levegőben
Úgy látszik, elállt végre az eső
Borért szalajtok egy gyereket
Berúgok és papírra vetek pár írásjelet

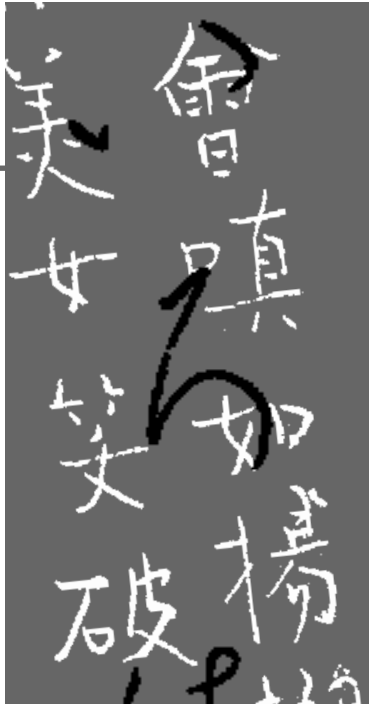
Kialudt tüzem
 Megkotrom a vastag hamut
 Árva mécsesem is ellobbant már
 Nagy csendességben
 múlik el éjfél
 Távolról szurdok-patakcsobogás
 a falon keresztül

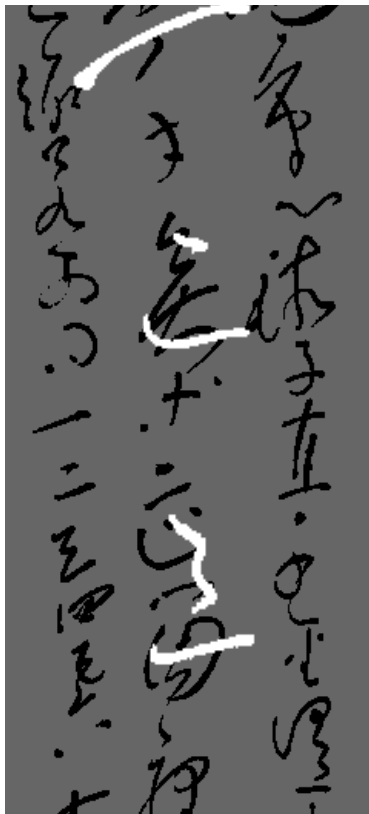

Kabócák reszelnek a fák tetején
Patakvíz zuhog alá a szurdok kövein
Az éji eső kimosott a levegőből
minden porszemet
Ne mondd, hogy lakom nem nyújt semmit
Jöjj, megosztom veled
az ablakomban lengedező hús szellőt

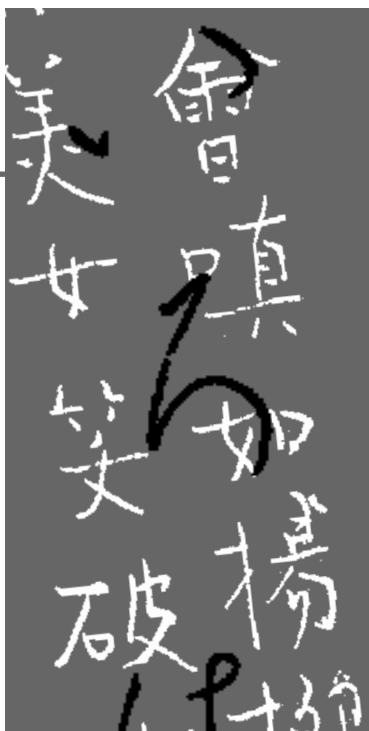
Ülünk szemben egymással és nem szólsz
 De hallgatásod felfedi a dolgok időtlen lényegét
 Nyitott könyvek hevernek szerteszét a padlón
 És a bambusz-napellenzőn túl
 szemerkélő eső mosdatja a virágzó szilvafát

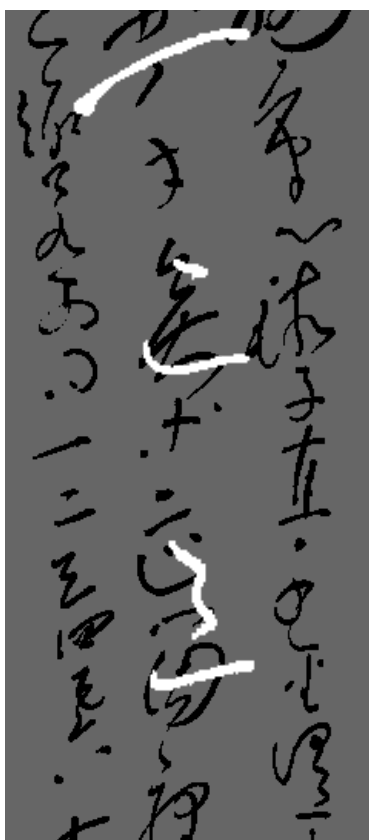

Mily szelíd magánnyal telt őszi lég!
Hidegre fordul a szél,
Még botomra támaszkodva pihenek
Magányos falut rejt a pára
Egy fahídnál egy hazafelé igyekvő
siet el mellettem
Egy vén varjú éji tanyájára tér az ódon erdőn
Vadludak húznak rézsutosan a látóhatár felé
Fekete csuhás szerzetes állok
mozdulatlanul a folyónál a szürkületben

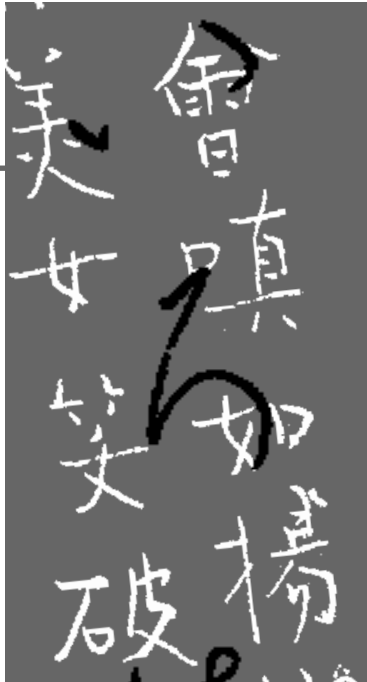
Koldulócsészémben ezer ház rizse
 Csuham vékony, testem könnyűnek érzem
 Jólaktam, mi dolgom még a világban?
 Megöregedni békében, szárnyalni szépen, szabadon

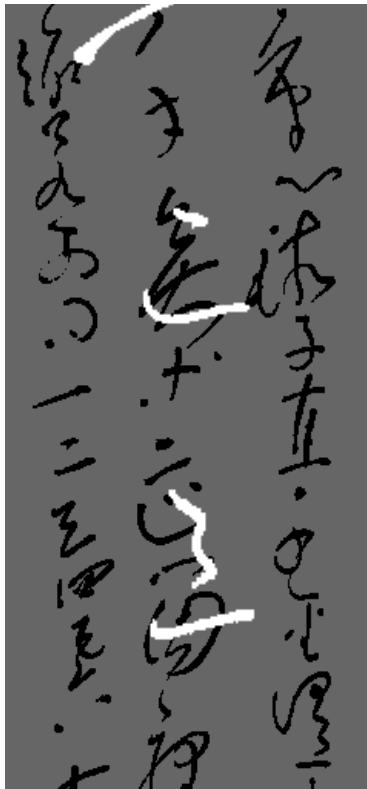

Magamban s betegen fekszem lakomban
Egy lelket se látok egész nap
Zsákom csészéstől a falra akasztva
Botom a sarokban porosodik
Álmaim hegyet-völgyet bejárva
szabadon kószálnak
Lélekben lemegyek a faluba játszani
És minden gyereket ott találok az úton
És mind rám vár, mint mindig

Rőzsével a vállamon ereszkedem alá
 a zöld erdős hegy lejtőin
 Az oldalban egyenetlen, meredek a gyalogút
 Meg-megpihenek
 a sudár fenyőfák árnyékában
 És a tavaszi madarak énekében gyönyörködöm

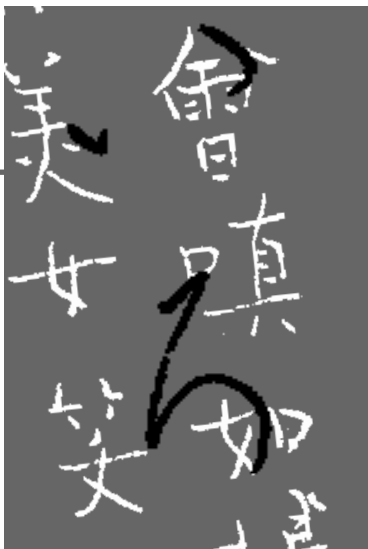

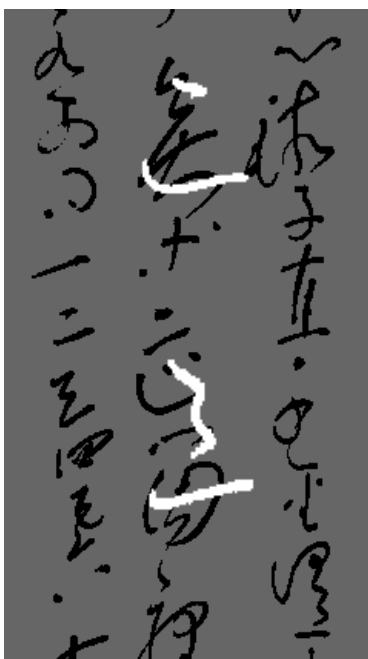

Vadludak gágognak a derült égen
Elárvult dombokon faleveleket kerget a szél
Füstfoszlányos falusi úton tör rám az est
Kezemben üres csészémmel hazafelé tartok
magányosan

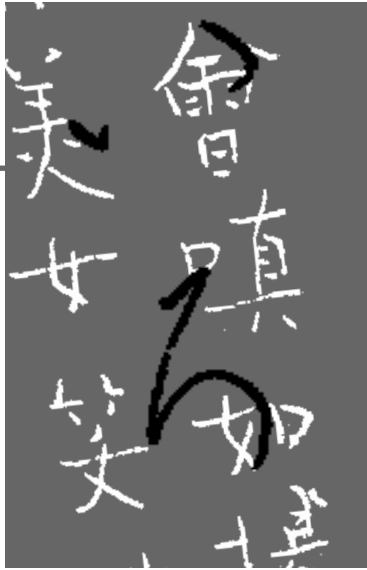
Útközben rámezteledik
 És betérek egy falusi házba
 Verebek gyülekeznek a bambusz közt
 Csiripelve röpdösnek ide-oda
 A határból hazatérő földműves
     mint rég-nem-látott barátot köszönt
 Hívja a feleségét és szűret a zavaros rizsborból
 Zöldséget szed és azt is élém teszi
 Ülünk és felváltva töltünk egymásnak
 Felszabadultan beszélgetünk, nevetgélünk
 Boldogan lerészegedünk
 És nem törődünk többé semmivel

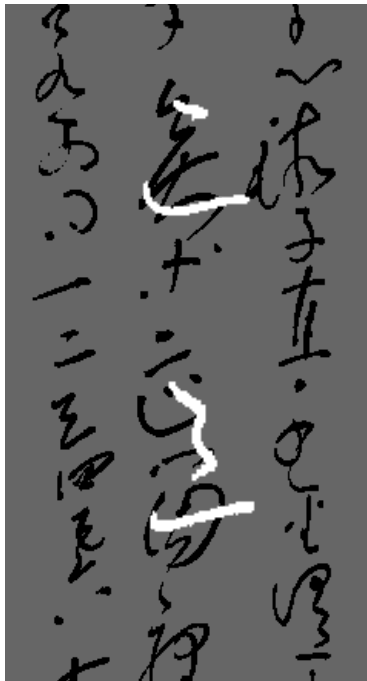

Az üdítően hűs koraőszben koldulva
házaðhoz érek
A kertben ritkásan szétszóródott
tüskés gesztenyehéjak
A csípős levegő elnémította a kabócákat
Bármit teszek, gondolataim kiegyensúlyozottak
Ülök és a Lótusz Szútrát olvasgatom
Hol összetekerem, hol széthúzom
a lábamnál tartott nyolc tekercset

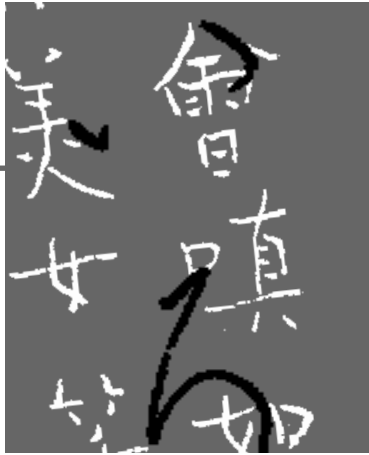
Kinyílt végre az idő
 Botomat magamhoz véve
 tavaszi sétára indulok
 Patakok mormolnak a völgyek és szurdokok mélyén
 Madárdaltól zengenek
 a hegyek, az erdők
 Magammal hívom egy szerzetestársamat
 Vagy betoppanok egy barátomhoz megpihenni
 Senkinek ilyen aranyélete mint nekem
 Mint köteléről elszabadult, hullámok
 hátán táncoló csónak

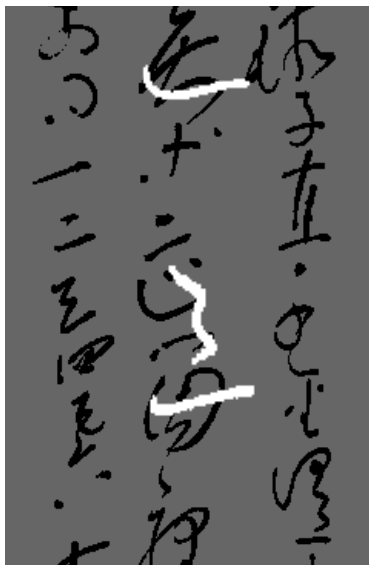

Nem születtem
hegy- és erdőlakónak
De nem akartam tisztséget vállalni
Koldulócsészém velem tart, bárhová megyek
És koldulózsákomból is hű társam
A templom kapujához érve
gyerekekhez csatlakozom
Mire való az ilyen élet?
Alázatosan megmagyarázom:
Így múlatom időmet

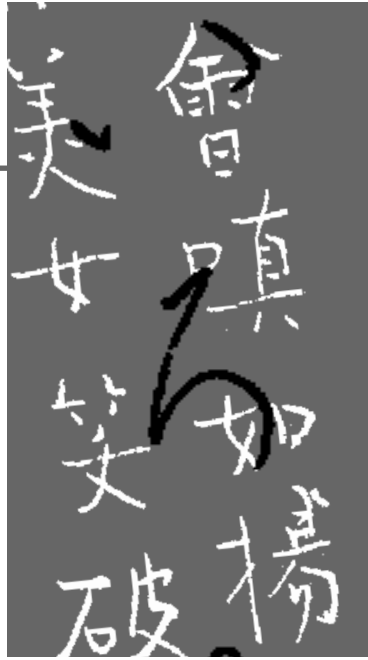
Honnan ered életem?
 És hova tart?
 Viharvert lakom ablakánál csendben
 meditálva kérdelem szívem
 De akárhogy faggatom
 Nem mondja meg, miből lett
 Megtudom-e valaha, mivé lesz
 Még a jelenvaló pillanat is
 kifürkészhetetlen
 Minden változik, minden üres
 És az ürességben csak röpke
 időt tölt énem
 Hogyan állíthatja bárki: van valami vagy nincs
 Legjobb, ha beérem gondolatmorzsákkal
 Menjen minden a maga útján
 És legyek természetes és nyugodt

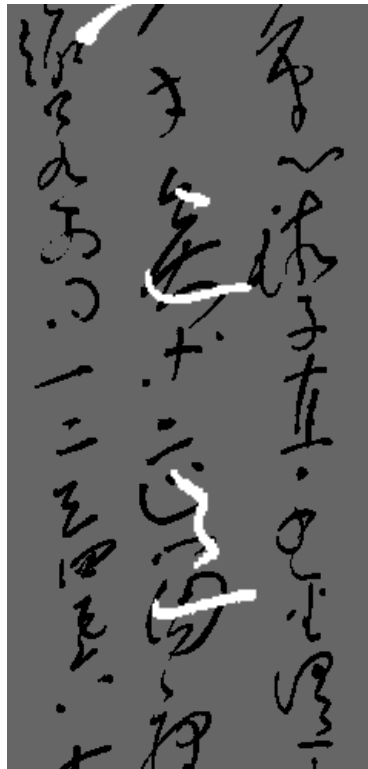

Körültekintek Kugami-hegy tetejéről és látom
Amint a félig-leszállt Nap megáll egy pillanatra
a befagyott égen
Az a kékeszöld folt volna amott a távolban a hely,
Hol tegnap még vizet mertem és szedreztem?

Hány éve már, hogy megtelepedtem itt?
 Senki nem irtván, gyom lepi a földet
 Koldulócsészém, koldulózsákom a padlón porosodik
 Árva mécses veti fényét a csupasz falakra
 Magányos ajtómon esti eső dobol
 Teljes minden részlet
 Mi mást kívánhatnék még?

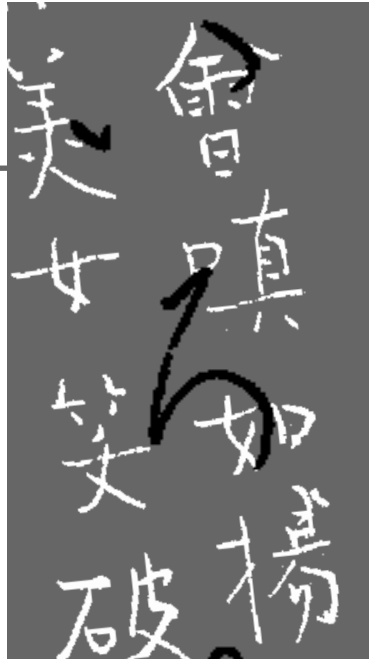

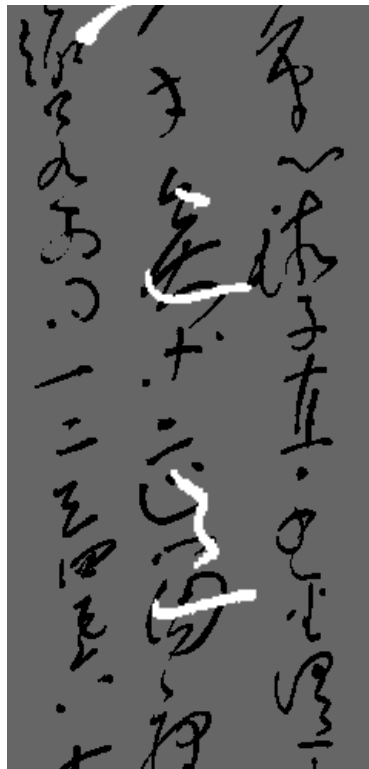

Hullott szirmok árja az elhagyatott lépcsőn
Kedves madarak százféle éneke
pazar brokáltá szövődik
Bágyadt, lágynapfény ömlik be ablakomon
Karcosú füstoszlop lebeg
a tüzelőhely felett

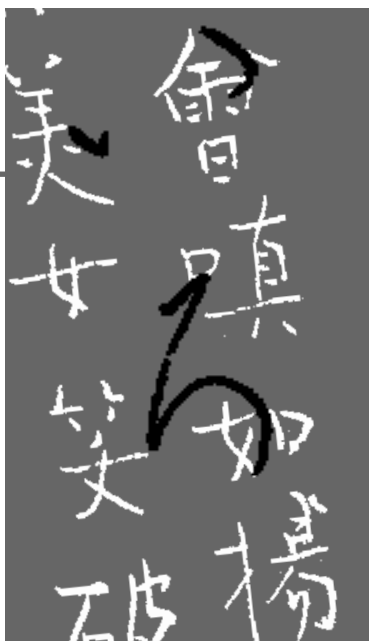
Hány éve már, hogy meghúztam itt magam!
 Ha elfáradok, szundítok egyet
 Ha mehetnékem támad, bocskort kötök és elindulok
 Gondoljanak az emberek, amit akarnak
 Kinevetnek vagy dicsérnek, egyre megy
 Anyámtól és atyámtól kaptam ez életet
 Jól érzem magam, bármit ad a sors

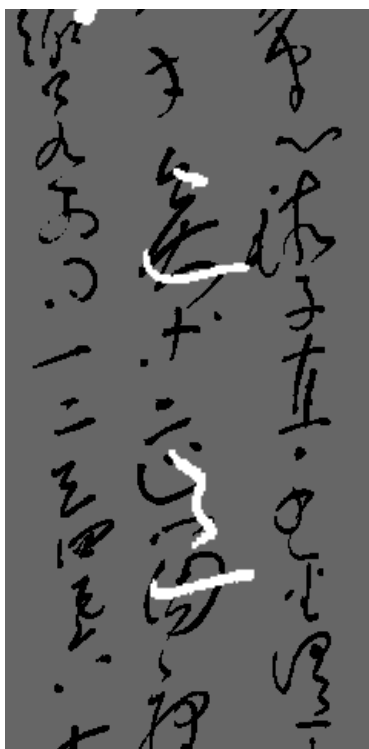

Ki szán meg életemért?
Borsfa támasztja vesszőkapum
Feketeüröm burjánzik a keskeny kerti úton
Bambuszkerítésemen tök lóg árván
A völgy túloldaláról
    fadöntés zaja hallatszik
Fejemet párnámra hajtva
    töltöm a derült reggelt
Mintha vigasztalni akarna magányomban
    átröptében párat trillázik felettem egy hegyi madár

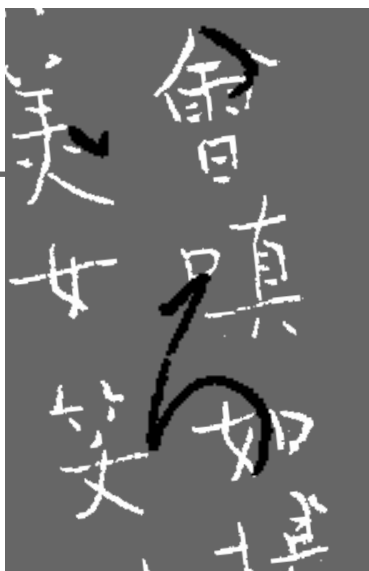
Barackvirág borítja a víz
 partját mint a pára
 Indigókéken folyik tova
 És a távolban az égbe ömlik a tavaszi folyó
 A sodrás-elragadta szirmokat
 lesve sétálok mellette
 És egyszercsak házad előtt
 találom magam

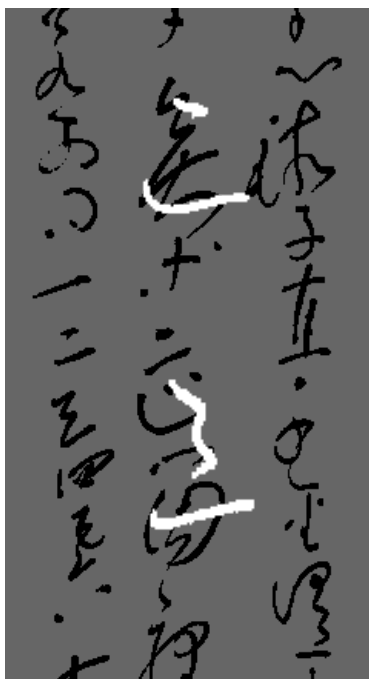

Buddha elméd szülötte
Az Út nem emberkéz műve
Vésd szívedbe
mit most mondtam
Ne hagyd magad megtéveszteni
Ha a déli Yuebe igyekszel
Kordédat ne fordítsd északnak
Különben sosem jutsz oda

Néma remetelak, zárva ajtaja
 Hulló falevelekkel tele az ég
 Verebek csivitelnek az ereszen
 A lebukó Nap utolsó sugaraiban
 fürdik a roskatag falu
 Hegyeken és folyókon által bottal a kezemben
 idejövet egyre te jártál eszemben
 Visszatekintve olyan mintha
 ezer éve barátok lennének
 A patakban mindig friss
 és tiszta víz folyik

Kérdelek: mi legmélyebb

legcsodálatosabb dolog

széles e világon?

Ülj egyenesen és meditálj fáradhatatlanul

Ha meditálsz, útmutatásra lelsz

És magától megvilágosodik minden

Koncentrálj folyamatosan

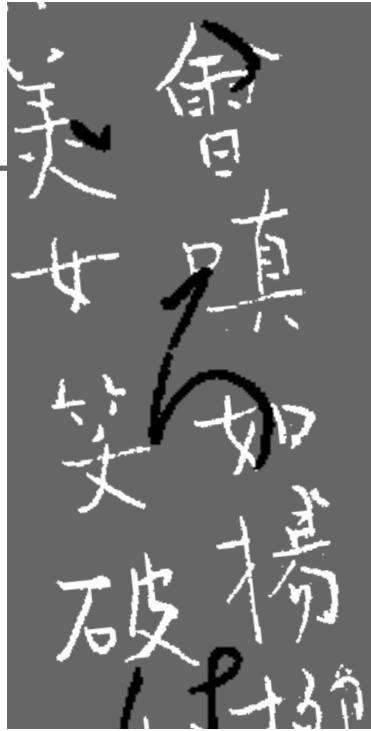
Figyelj éberén

Elméd egyszercsak feltisztul

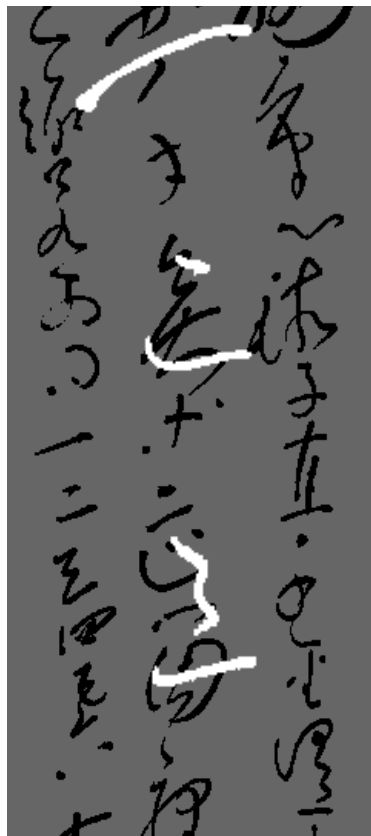
Bölcsességed beérik

És nem járatod többé a bolondját magaddal

Hajam borzas, ápolatlan, fülem eláll
 Foszlott csuhám röpköd, mint a kavargó köd
 Hazafelé igyekszem a faluból a szürkületben
 Közben mindenfelől ráncigálnak a gyerekek

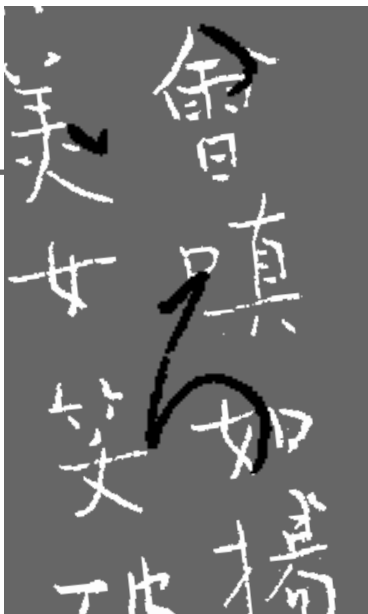

A régi indiai iskola tanait valló buddhista szerzetes
elrejtetem, nem tudom már, hány
tavasza itt Kugami-hegyen
Sok csuha lefoszlott rólam azóta
De csörgősbotom sose tágított mellőlem
Hegyi patakokat követve távolba vesző
ösvényeken járok énekelve
Vagy egy helyben ülök és a csipkés élű
csúcsokról felgomolygó felhőket nézem
Szánom a hírnév és vagyon tünékeny
világának utasát
Ki kavargó porszemeket kerget
egész életében

Ez itt csörgős botom

Ki szolgált ki tudja hány nemzedéket

Már több rétege lekopott

Csak kemény belseje maradt meg

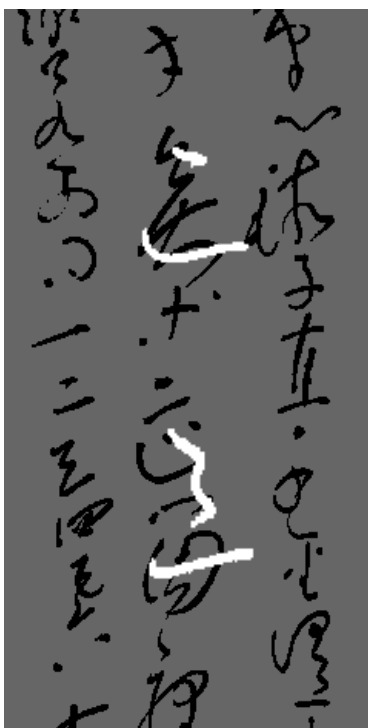
Valaha vele tapogattam ki a vizek mélyét

És együtt vészeltünk át megannyi veszélyt

Immár a keleti falhoz támasztva pihen

És tétlenül nézi

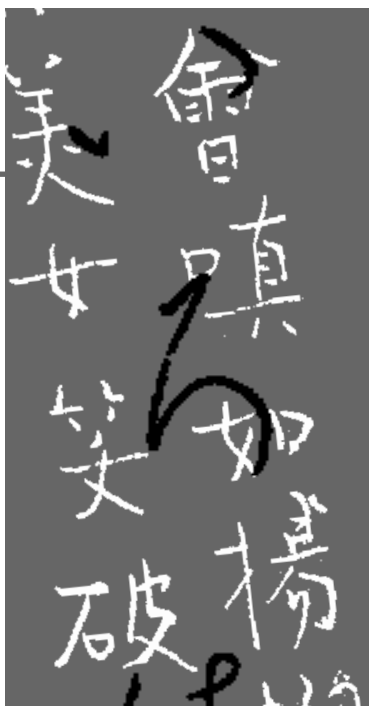
mint tűnnek tova az évek

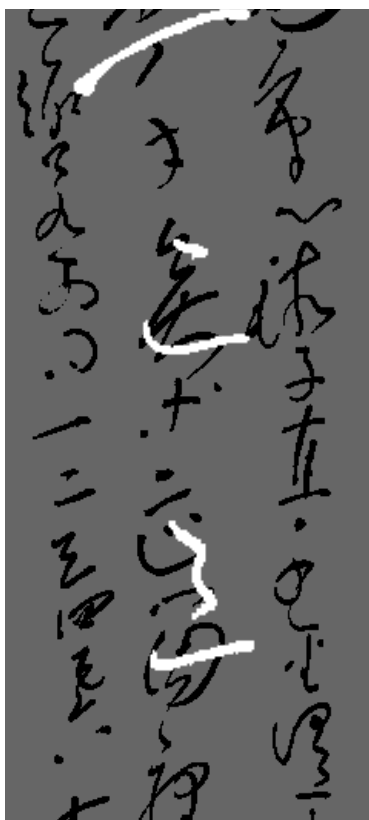

Az ember élemedett korában
már a legkisebb neszre felébred
Mécsesem lobot vet, kint futó esti zápor
Kisimítom párnám és a csendben
a banánlevelekről legördülő
vízcseppeket hallgatom
Kivel osztgatnám meg, mit most érzek?

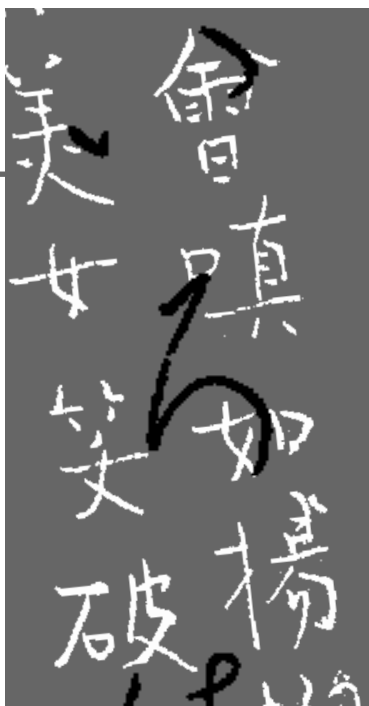
Egy madár se szárnyal a távoli csúcsok fölé
 Üres kertem lassan ellepik
 a szüntelen hulló levelek
 Fekete csuhás árva alak
 állok a magányos őszi szélben

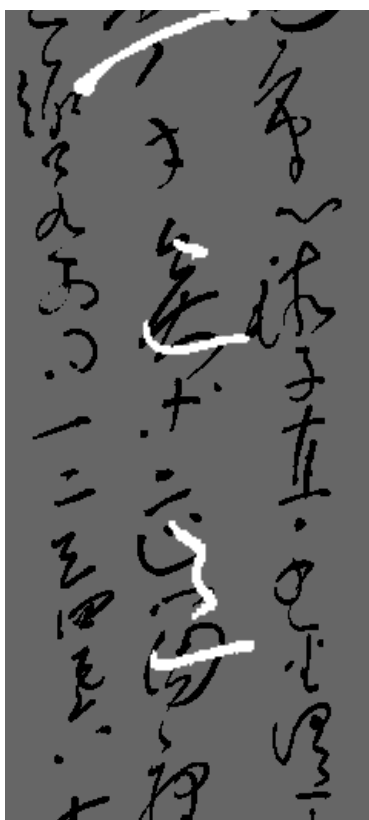

A Hold ma oly tisztán és fehéren süt
Kitartóan csörög egy felriasztott szarka
A magányos hang az otthont juttatja eszembe
De hol, ó, hol az én otthonom?

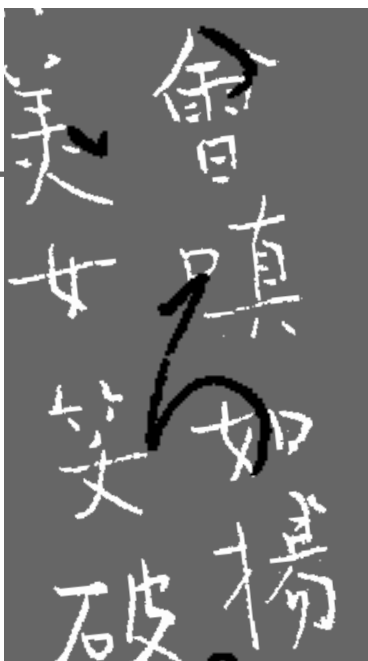
Magányomban egy magányos fenyőnek vetem hátam
 És annak társaságában
 töltöm a múltó időt
 Nincs senki széles e világon
 Ki társamul szegődne?

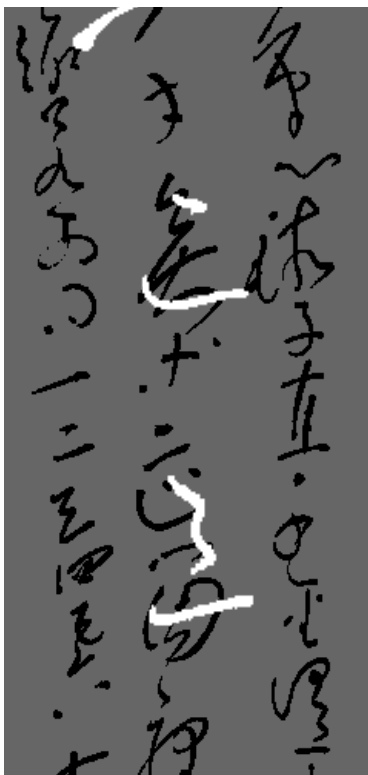

Folt hátán folt, folt hátán folt
Folt hátán folt – ez az életem
Eledelem: mit útfélen összekoldulok
Lakomat benőtte a dudva
Ősszel a Holdat bámulom
És egész éjjel verseket olvasok fennhangon
Tavasszal a virágoktól megbolondulva
    elkóborolok és elfeledek haza jönni
Elhagytam a templomot és ez lett belőlem –
Megrokkant, öreg öszvér

Visszatekintve erre a hetvennél is több esztendőre
 az egyszer-fent-egyszer-lent emberi világ
 semmivé foszlik szemem előtt
 Későjei hóesés temeti be
 az utolsó, erre járó lábnyomát
 Füstölőpálcát gyújtok
 És ódon ablakomnál ülve meditálok

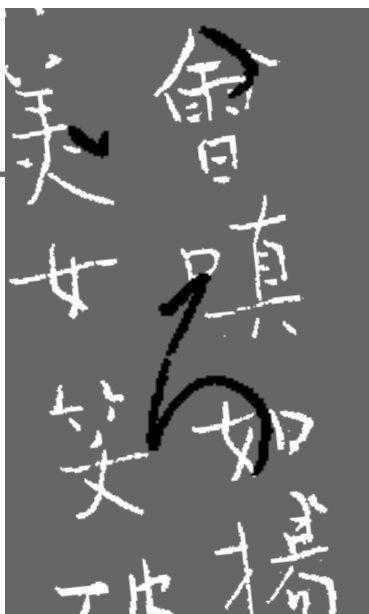

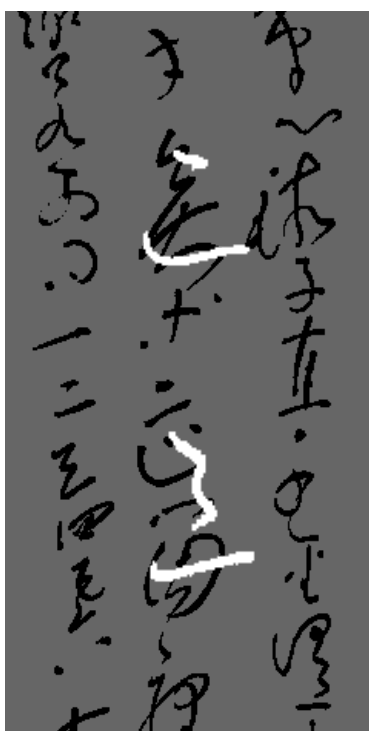

Tél dereka, tizenegyedik hó
Hideg hajnal szippantja fel a ködöt, a felhőket
A kelő Nap felkúszik a zöld hegyekre
Sugari beragyogják a büszke ormokat
Gyerekek játszanak a kapumnál
Verebek csivitelnek az ereszen
Füstölőmben füstölőport égetek
És meditálok és azon kapom magam
Hogy hajdani barátokra gondolok
Hova menjek?
Gondolataim visszafelé kalandoznak,
a túnt éveken által

Hányszor láttam zöldelleni, sárgállani a leveleket
 Mióta megtelepedtem itt!
 Megfeketedtek a folyondár-befutotta öreg fák
 És nagyra nőtt a bambusz
 a völgyárnyékban is
 Botomat megkorhasztották az éji esők
 Csuhámat az évek során kirojtozta a szél, a fagy
 Kinek meditálok én a mindenség
 roppant csendjében reggel, este?

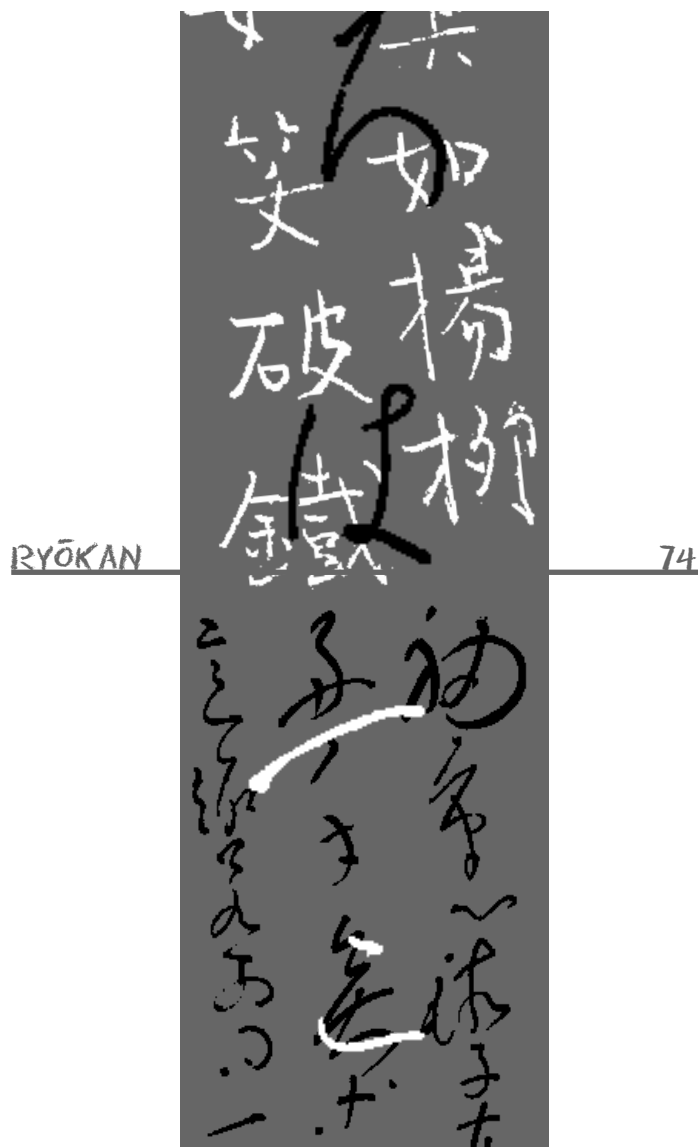
A hegy lábánál, a gyalogút mellett
ódon sírkövekre bukkanok
Az örökzöld erdő fáit
éjjel-nappal nyögeti a szél
A kövekről rég leoptatta a nevet az idő
Már a leszármazottak se tudják
Kik fekszenek itt eltemetve
Csak állok és némán könnyezek
Aztán fogom botom és haza indulok

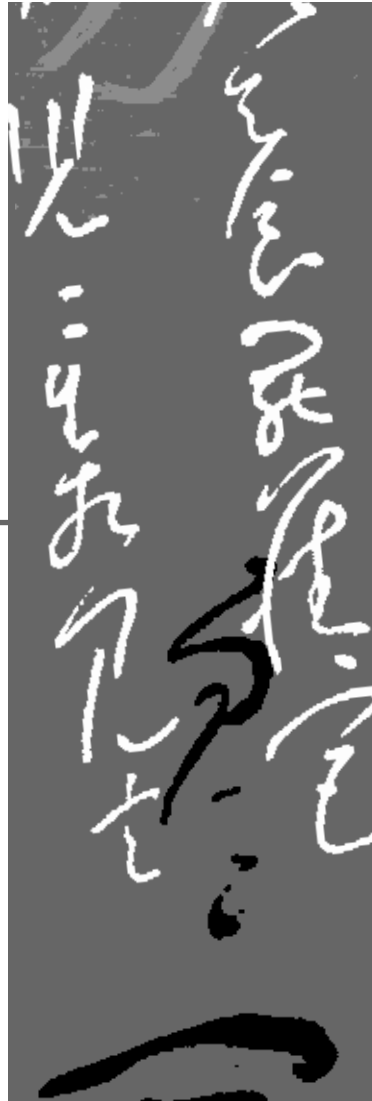
Remetelakom az erdőben áll
Köröskörül minden
sűrű és zöld

A falut elnyelte a köd
A gyalogutat is alig látom
Mialatt a fenyvesen át magányos lakomhoz térek

Nem mintha szándékosan
kerülném az embereket
Csupán jobb mulattatója
vagyok magamnak

75

JAPAN
VERSEK

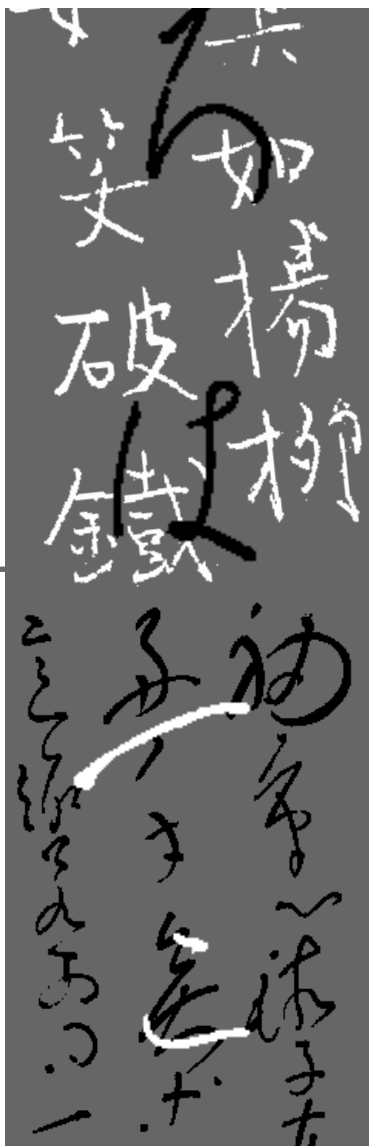
Ki hitte volna, hogy ott rejtőzik
a partmenti vizet
borító békalencse alatt: a telehold

Rizsültető fiatal lányok

kezüket fürgén jártatva szomorú dalt

énekelnek a teraszos hegyoldalban

RYŌKAN

76

Hol színükre

hol fonájukra fordulva

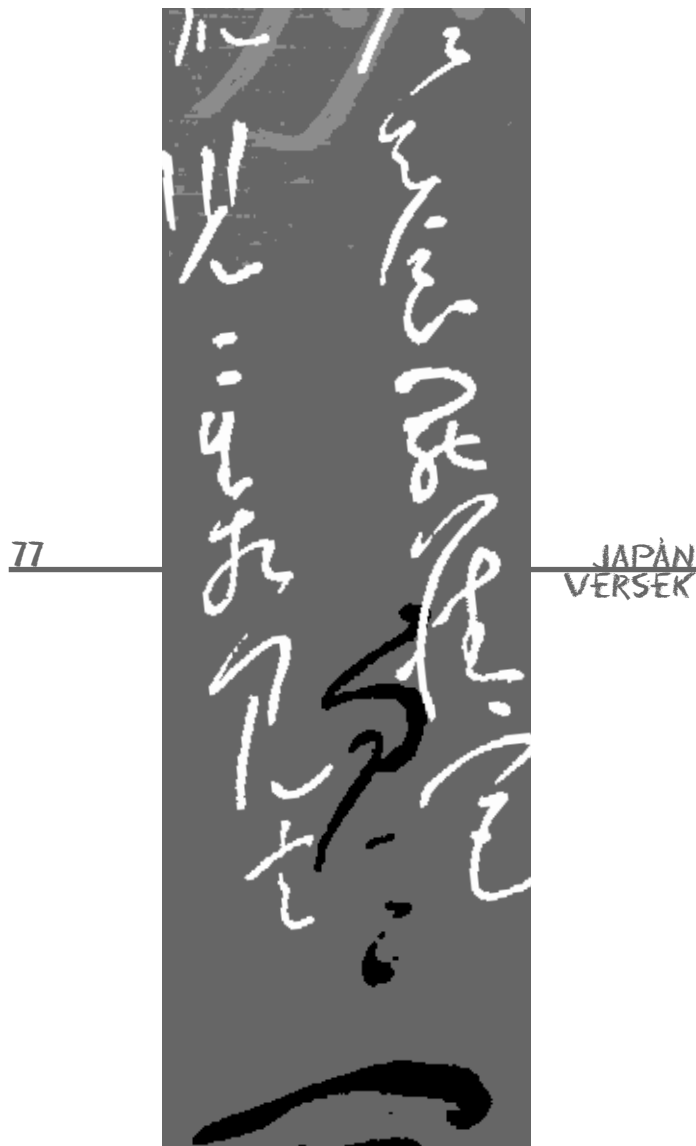
hullanak az őszi levelek

Alak, szín, név, minta:

A múltó világ megnyilvánulásai –

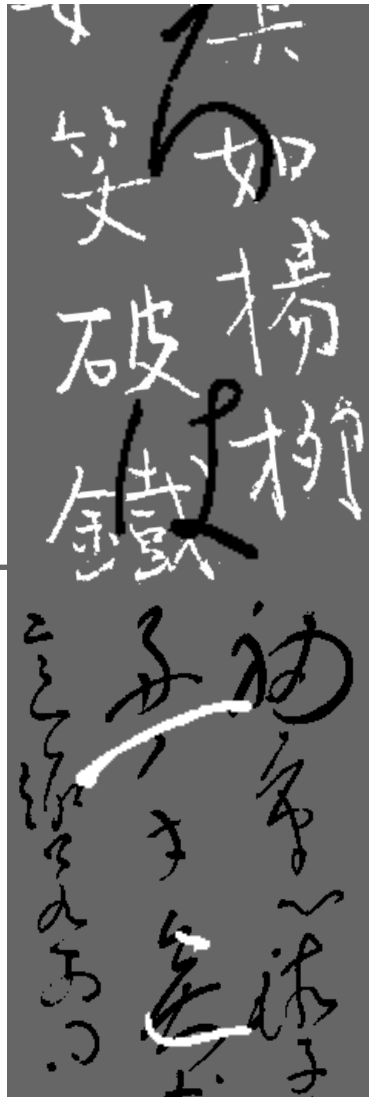
Lépj rajtuk túl

A régi szentélyhez vivő, cédrusszegte úton
faleveleket gyűjtök
És közben lemegy a Nap

Magamban megyek el otthonról
Rázza az őszi szél
az érett szemekkel terhes rizst

RYŌKAN

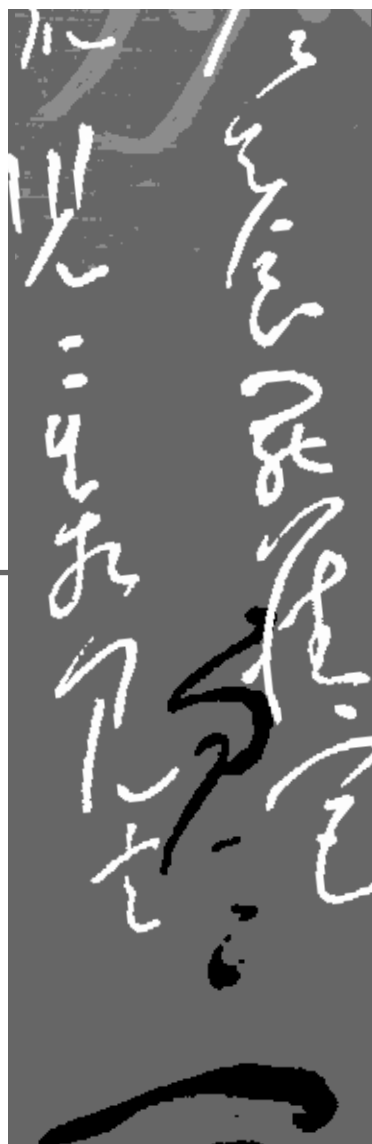

78

Akárha elbújtam volna
a világi emberek elől
De akkor meg miért nem szűnök meg
rájuk gondolni?

Kérlek, várj a holdfényre –
Hullott gesztenye
borítja a hegyi ösvényt

79

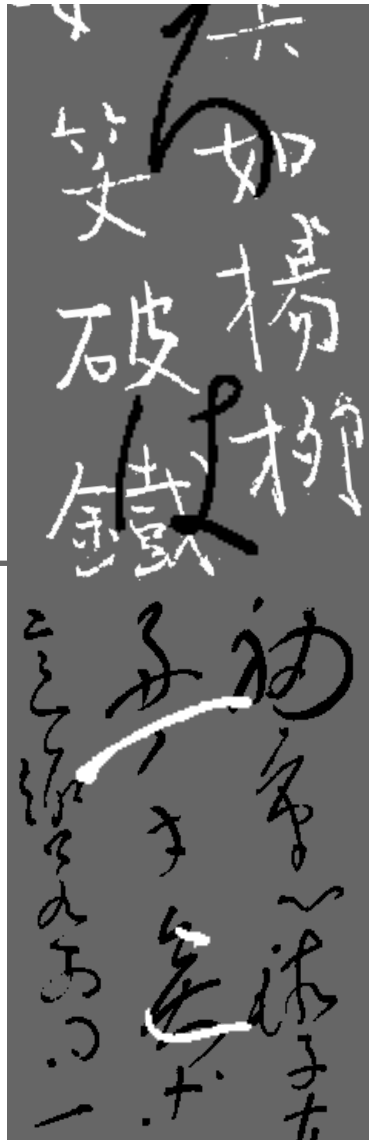

JAPAN
VERSEK

Hideg őszi éjszaka –
Összébb húzom magamon fehér csuhám
Rója az eget a fényes, tiszta Hold

Ma szél-sodorta
hullott levélből rakok
magamnak tüzet

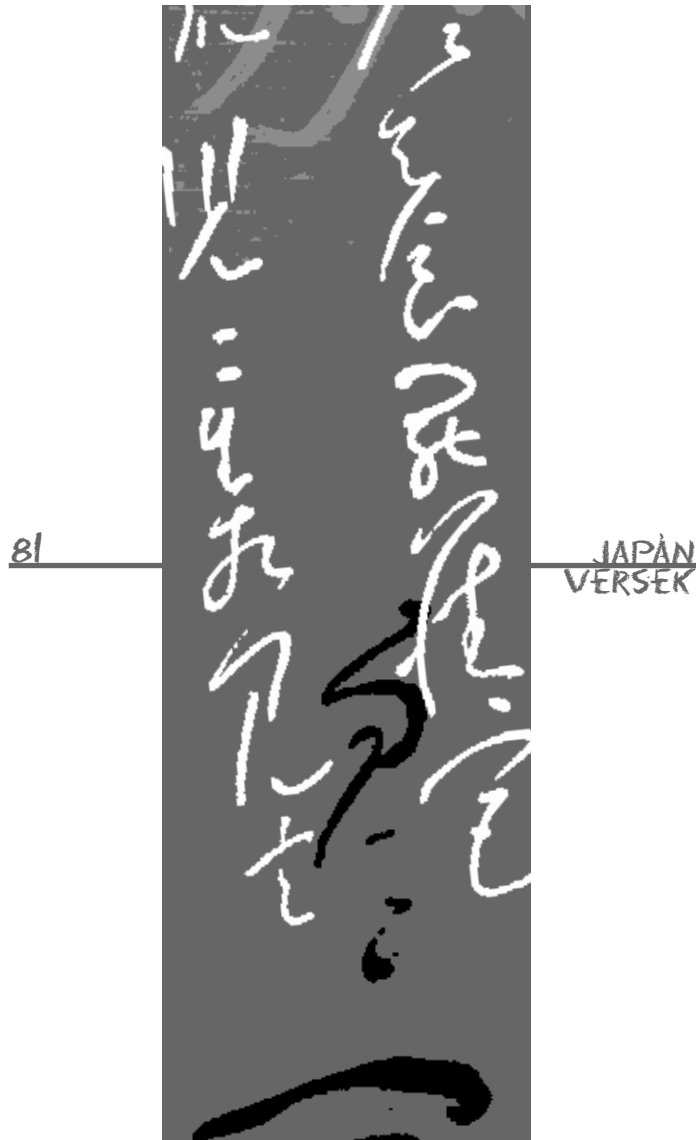
RYŌKAN

80

Mától hidegebbek az éjszakák –
Megvarrom szakadt csuhám
Sírnak az őszi bogarak

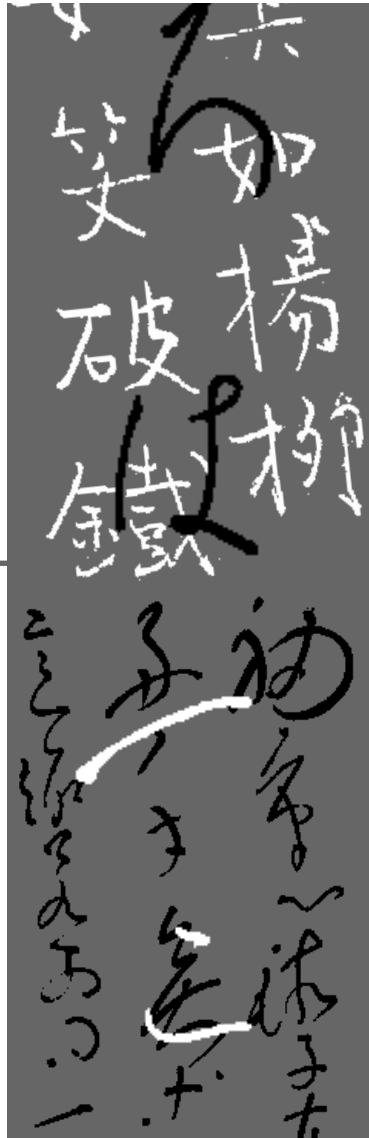
Elmentem Iwamurára megnézni egy fenyőfát
Egész nap néztem a rizsföldről
És bőrig áztam az ónos esőben

Most, hogy az ős első dere
megezte ócska csuhám
Már bizonyosan nem látogat meg többé senki

Álmatlanul forgolódom dermedt lakomban
Csak egy sziklafalról alázúduló
vízesés moraja hallik

RYŌKAN

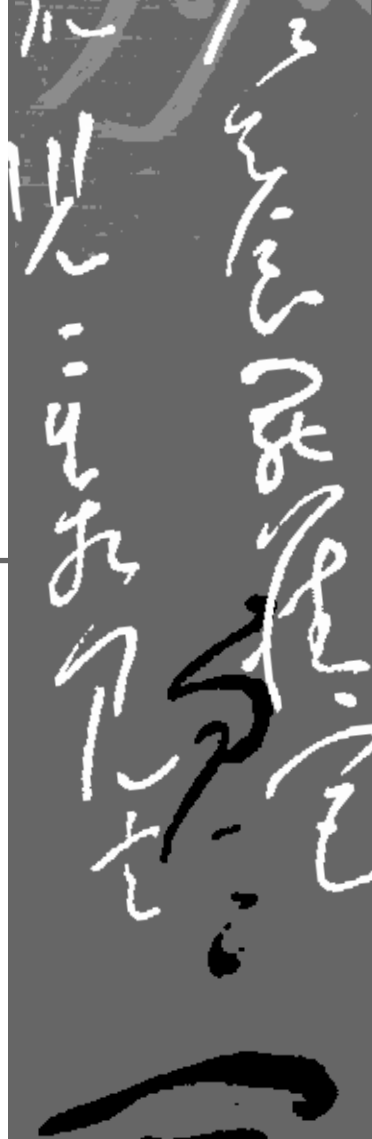

82

Későre jár, de úgy veri
a bambuszt a jégeső
Hogy nem tudok elaludni

Édes szakét iszogatunk a földművesekkel
És közben belepi
szemöldökünket a hó

83

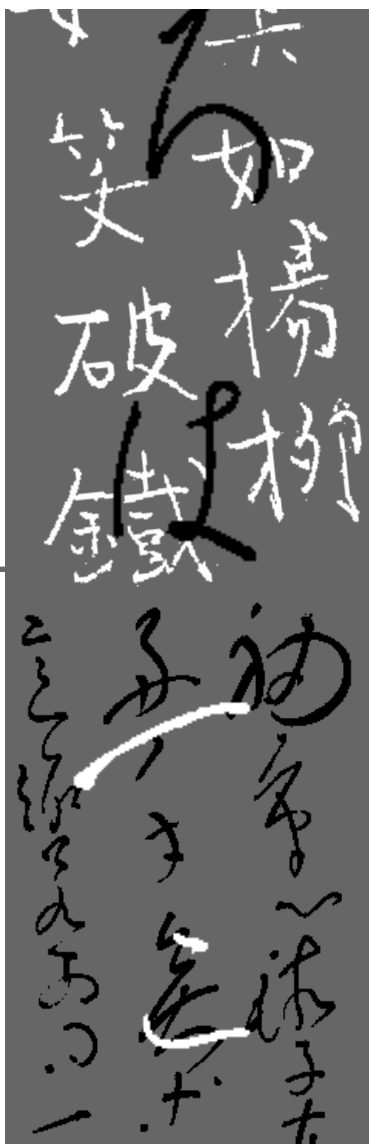
JAPAN
VERSEK

Hóvihar megint és mindenfelé
nagy hó a hegyekben
Mostantól nem kapok hírt a faluból tavaszig

Ma megint nem mentem
koldulni a faluba
Szakad, egyre csak szakad a hó

RYŌKAN

84

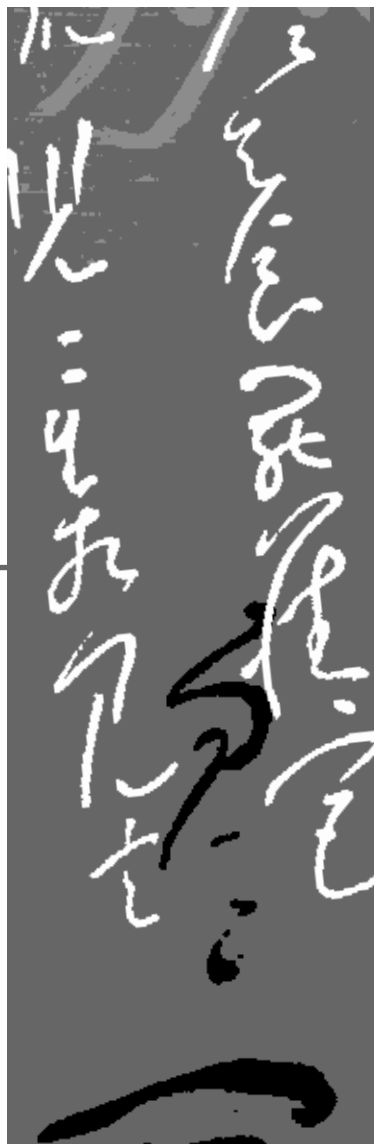

Hamarost vége a télnek
Kérlek, látogass meg
fűkunyhómban

Arra ébredek, hogy fázom – szállingózik a hó
Vadlibák gágognak
Viszontagság és szenvedés közepette térnek meg ők is

85

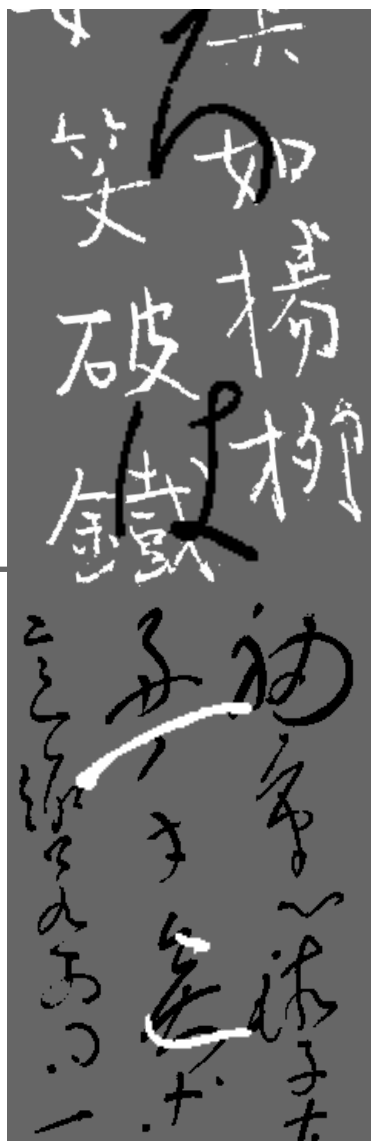

JAPAN
VERSEK

Olyan hevesen dobog szívem
Hogy nem tudok aludni
Holnap a tavasz első napja!

Beköszöntött a tavasz!
Drágakő és tündöklő arany mindenfelé!
Látogass meg, kérlek!

RYÖKAN

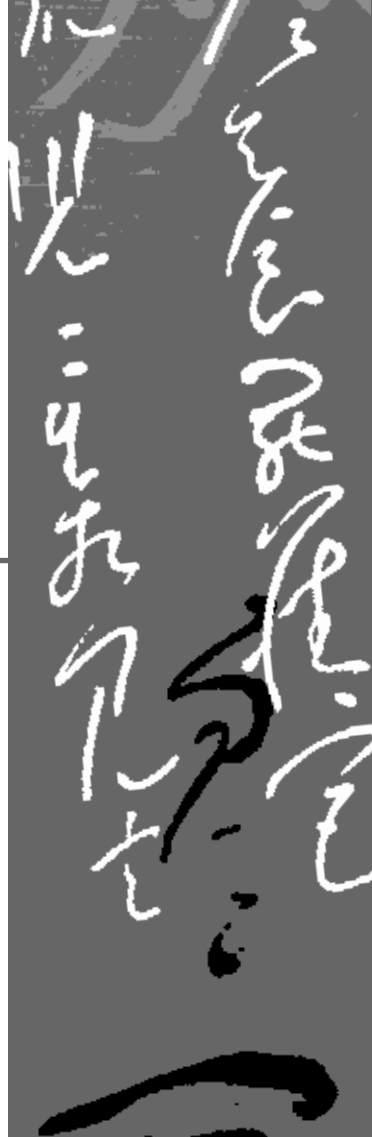

86

Megérkeztek a tavasz madarai
Minden fáról árad énekük –
Igyunk még egy csésze szakét!

Itt a tavasz, virágba borultak a fák
Eltűntek a tavalyi levelek –
Sietnem kell, várnak a gyerekek

87

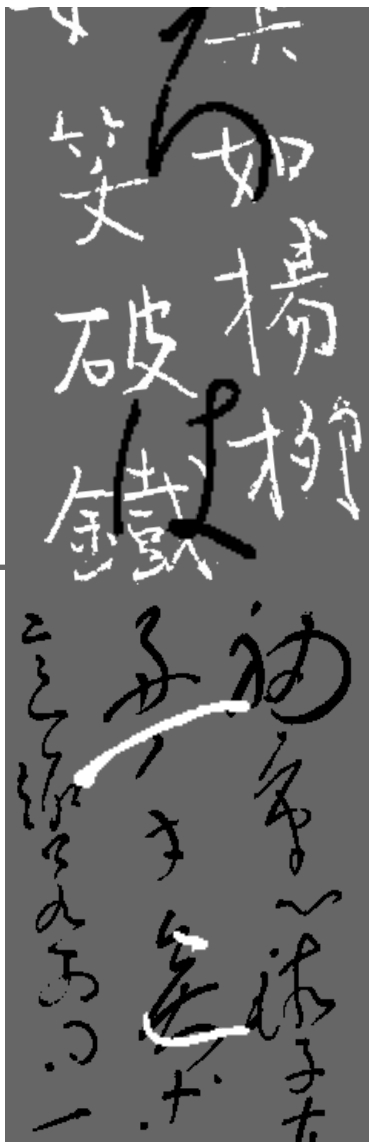

JAPAN
VERSEK

Koratavasz, zöldséget szedek
Fácán kiált –
Régi dolgok jutnak eszembe

Amerre csak a szem ellát
Mindenfelé pára a hegyeken
és virágzó cseresznyefák

RYŌKAN

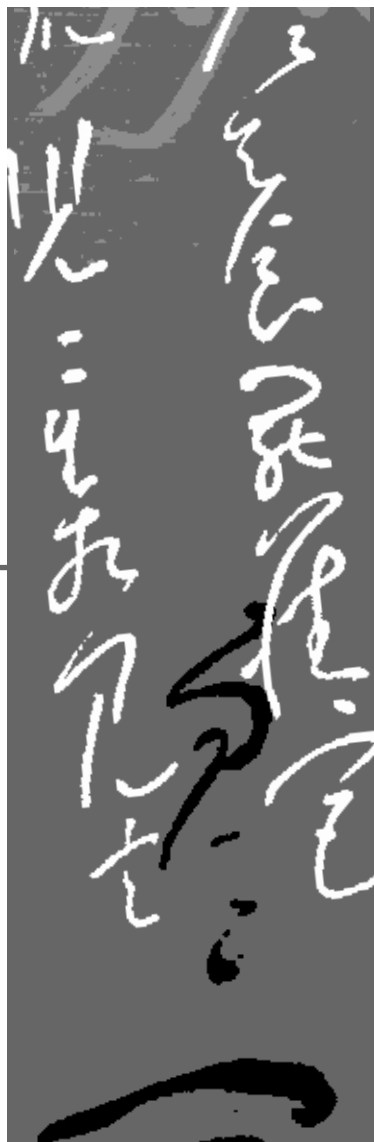

88

Itt-jártakor az
ablakban feledte a
Holdat a tolvaj

E meleg, párás tavaszi napon
falubeli gyerekekkel labdázom
Bárcsak sose érne véget!

89

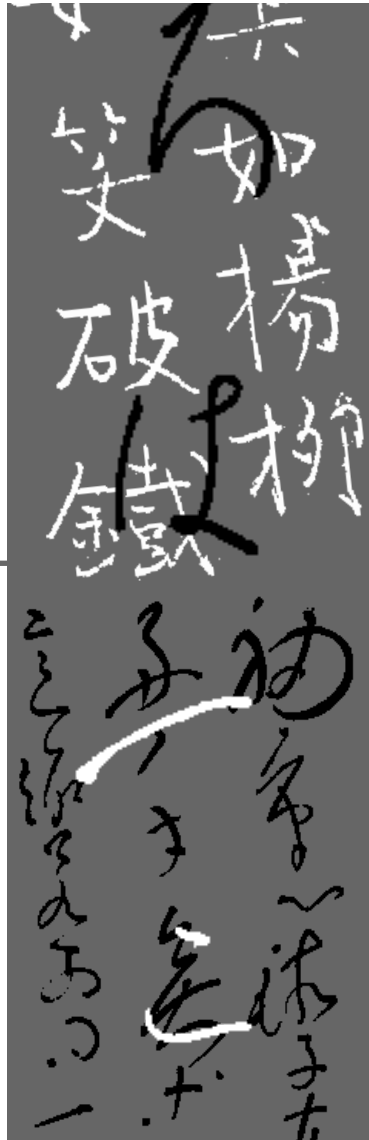
JAPAN
VERSEK

Elvitorláztak a felhők
Szól a bokorban a kakukk –
Miért nem jöttél?

Játék közben egy kertben, a cseresznyefák alatt
csuhám ujját belepik
a hulló virágszirmok

RYŌKAN

90

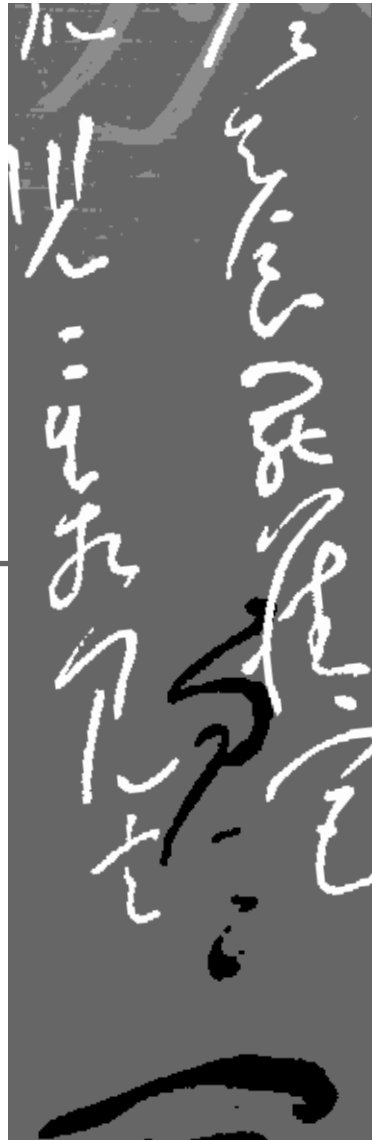
Rózsaszínű virágszirmokra számítottam
De puha tavaszi hó esett
És fehér leplet öltöttek a cseresznyefák

Ketten a kertben:

Egy virágzó szilvafa élete teljében

És egy évei súlya alatt roskadozó öregember

91

JAPAN
VERSEK

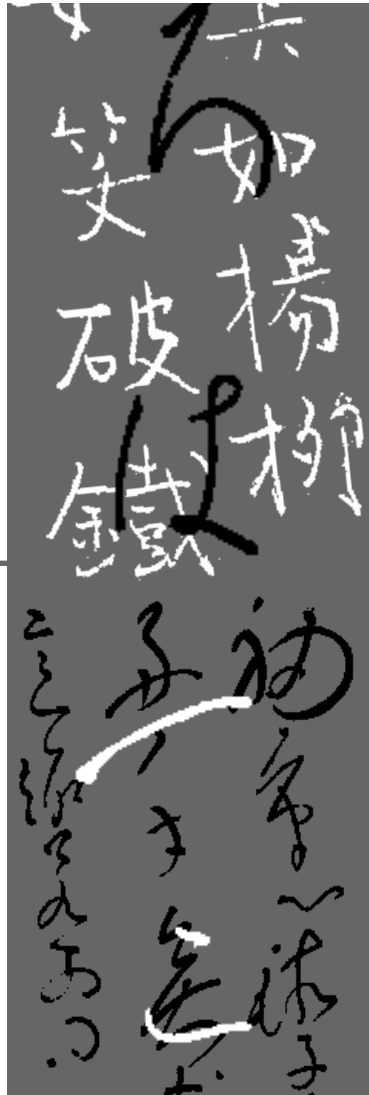
Életünk Hold-sütötte

víz szélében

lebegő tavirózsa

A barackvirágzás csalt a faluba
De egész nap a parti virágokban
gyönyörködtem a folyónál

RYŌKAN

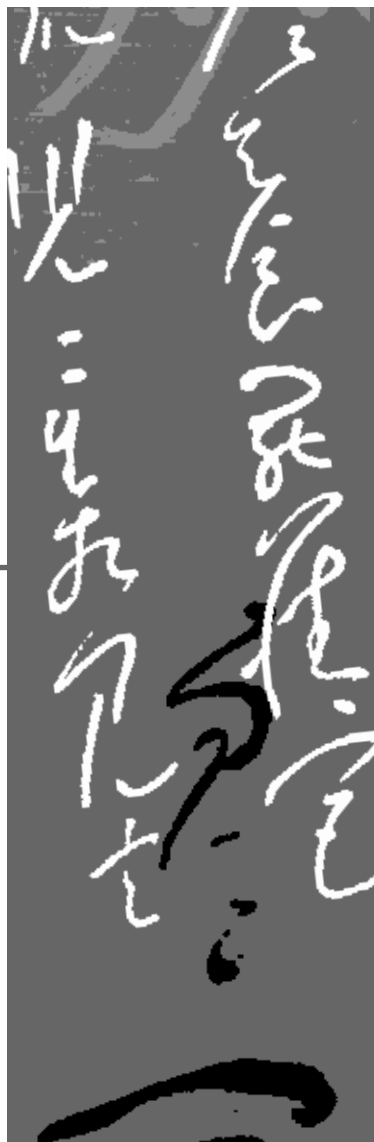
92

Koldulni indultam
De egy tavaszi rétnél elakadtam
És egész nap
ibolyáztam

Ibolyázás közben az út szélén
feledtem a csészém
De szomorú lehetsz most, szegény kis csészém!

93

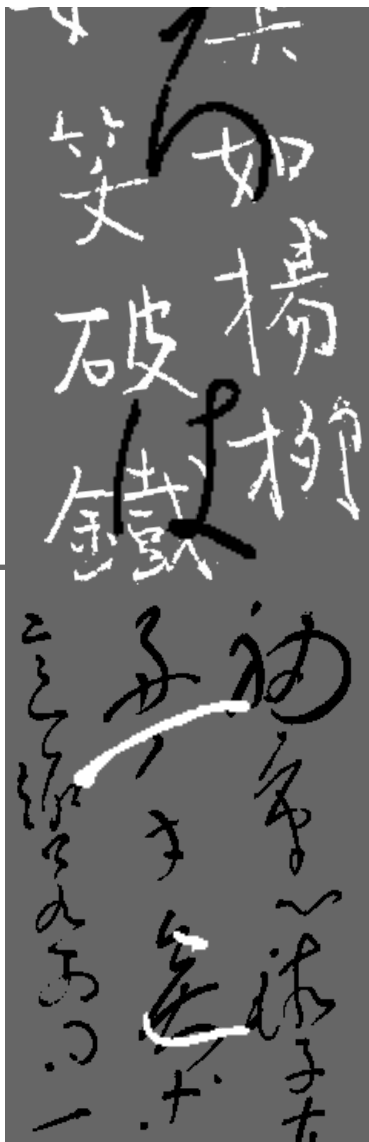

JAPAN
VERSEK

Kéz a kézben korai zöldséget
szedek a gyerekekkel –
Nincs ennél csodálatosabb

Békabrekegés a távoli hegyi
rizsföldek felől –
Az est egyetlen zenéje

RYŌKAN

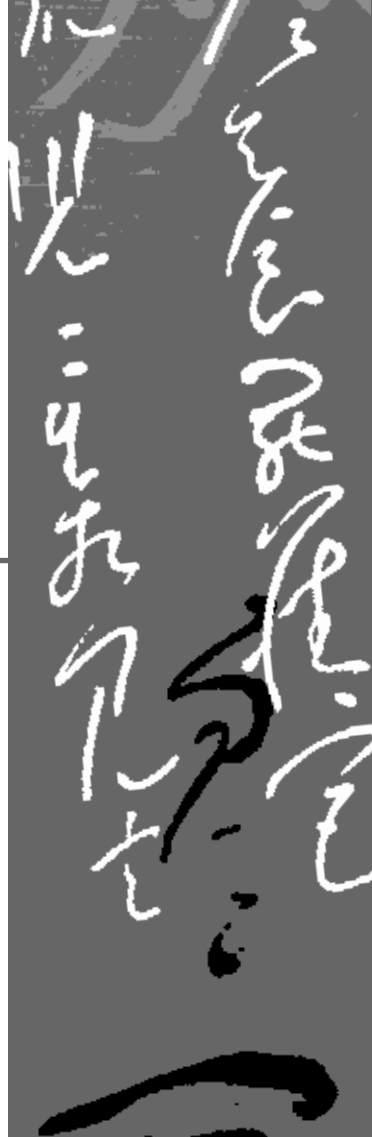

94

Megint elhagytam a csészmét
Jaj, csak meg ne találja valaki
szegény, kis csészmét!

Vidáman telnek a lány tavaszi napok:
A gyerekekkel játszom
a szentély közelében

95

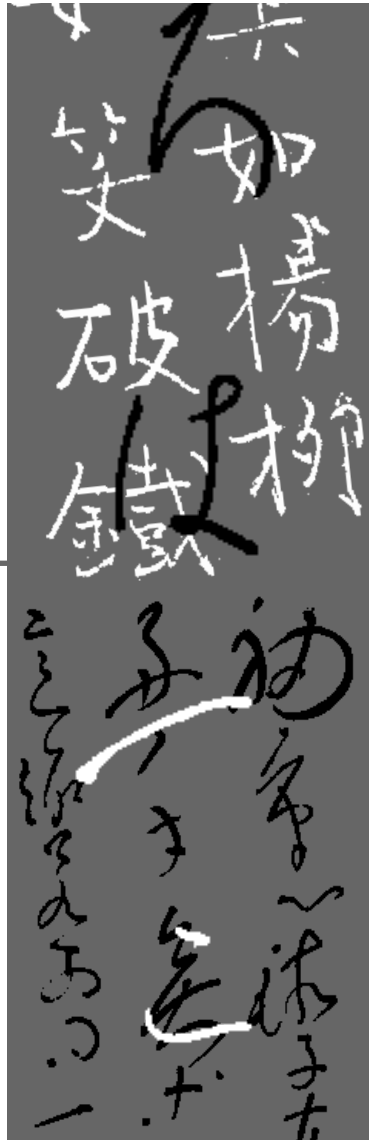

JAPAN
VERSEK

Hogyan menne el valaha is a kedvem az élettől? –
Megint tavasz van
És virágznak a cseresznyefák

Ó, bár csak akkora volna szerzetescsuhám
Hogy ez árnyékvilág minden szenvedőjét
alá rejthetném!

RYŌKAN

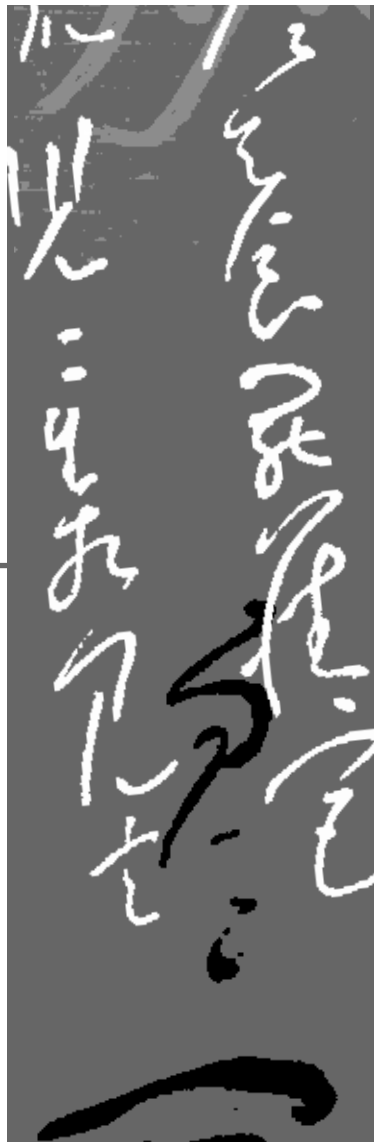

96

Elfeledted a lakomhoz vivő utat?
Minden este várom lépteid hangját
De csak nem jössz

Nem tudlak mással kínálni –
Csak ezzel a kis vizeskancsóban
lebegő lótuszvirággal

97

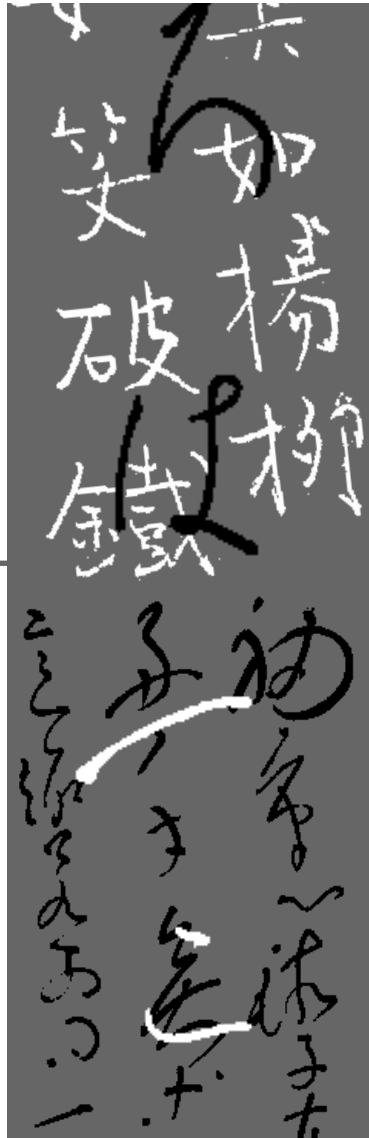

JAPAN
VERSEK

Ózsuta hangját
hallom a hegygerincről
Mialatt álmatlanul forgolódom

A lakom-közeli tavacskán
kinyíltak és harmattól
csillognak a lótuszvirágok

RYŌKAN

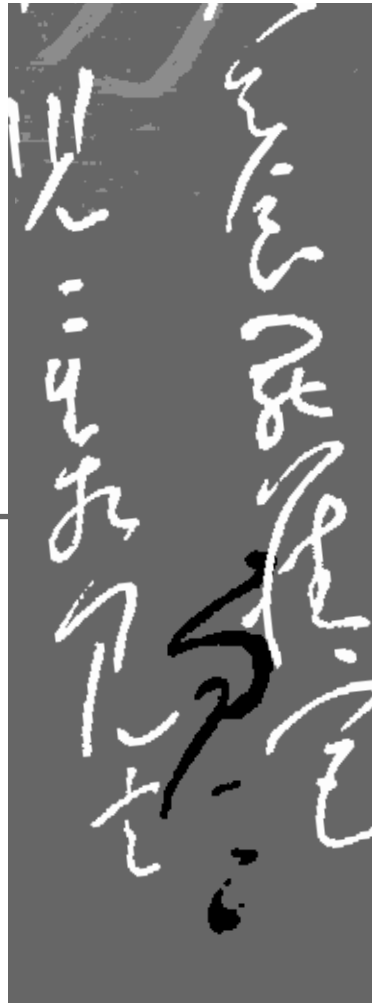

98

Leáldozóban a Nap a roppant égen
Hosszú még az út hazáig
De zsákom már tele

Megcsodálom menet
Megcsodálom jövet
De sosem unom meg
az iwamurai magányos fenyőfát

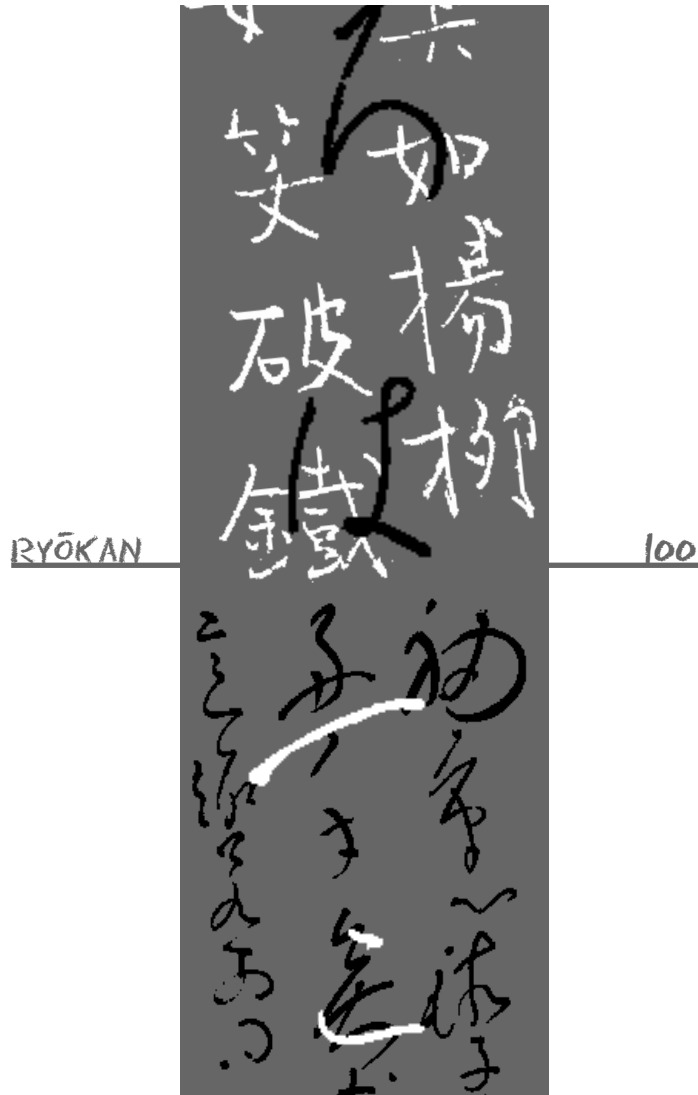
99

JAPAN
VERSEK

Mikor nem érsz rá
Üzensz, hogy nem tudsz jönni
Mert nem érsz rá
Mikor meg ráérsz
Nem üzensz semmit

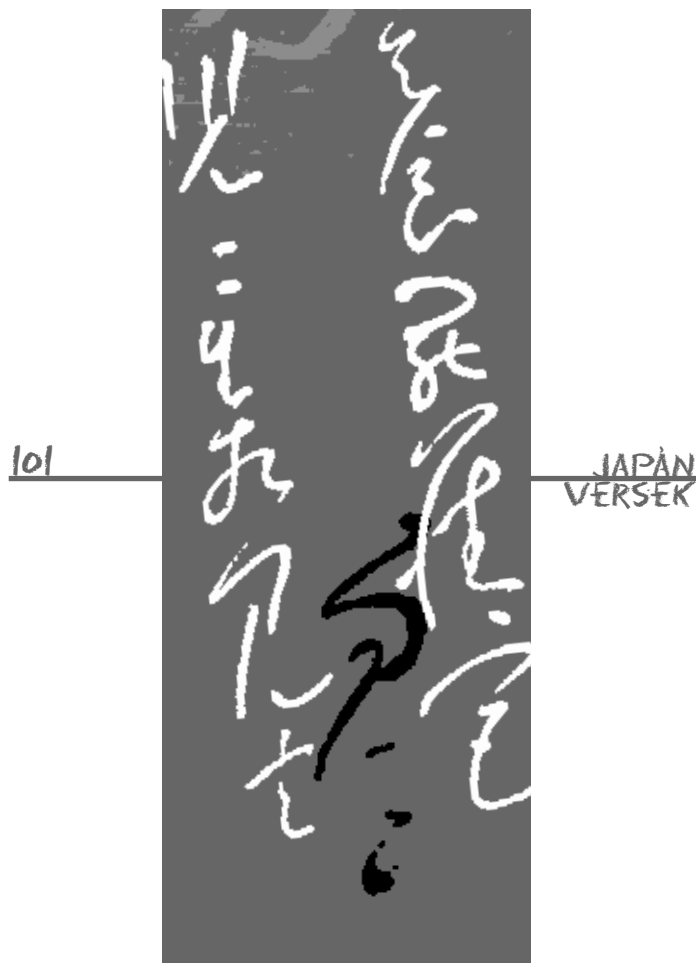
Naponta ezerszer látom
lakom előtt a bambuszligetet
De nem tudok vele betelni

A szerzetesnek nincs szüksége másra
Csak a *Senkit-meg-nem-botránkoztatás*ra
Minden bódhiszattva ezt viszi
tökélyre

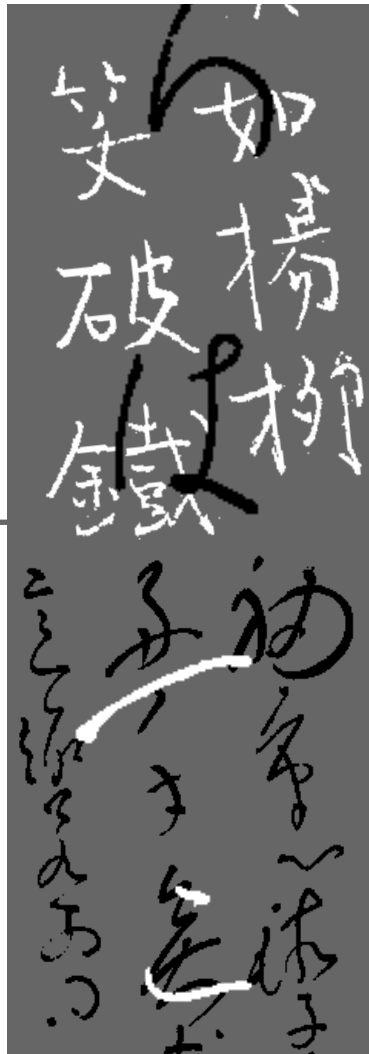
Mint mohos sziklából
szivárgó víz
úgy élek a hegy árnyékában
Csendben, észrevételen
De tisztátlanságtól mentesen

Pompás szépségű
frissen nyílt
fénylő-harmatcseppes lótoszvirág
Hozzád fogható azok becse
Kiket nem szennyez világi por

Ködben búvó
messzi falvak
Sudár cédrusok övezte
lakomhoz az út visszavisz

RYÖKAN

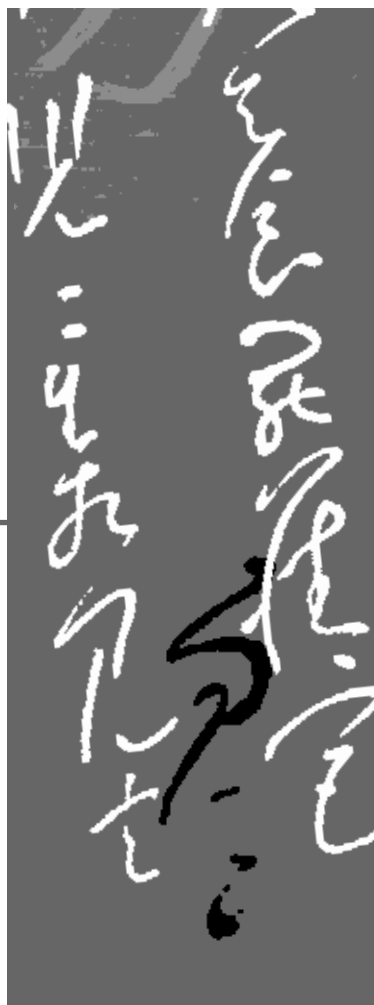

102

Gyerünk kéregetni, tűzifát aprítani
Meg moha alól bugyogó
tiszta vizet meríteni
Mielőtt visszafordul a zápor

Mit hagyok magam után emlékül?
A tavasz cseresznyevirágát
A poszáta nyári énekét
A juhar karmazsinpiros őszi levelét

103

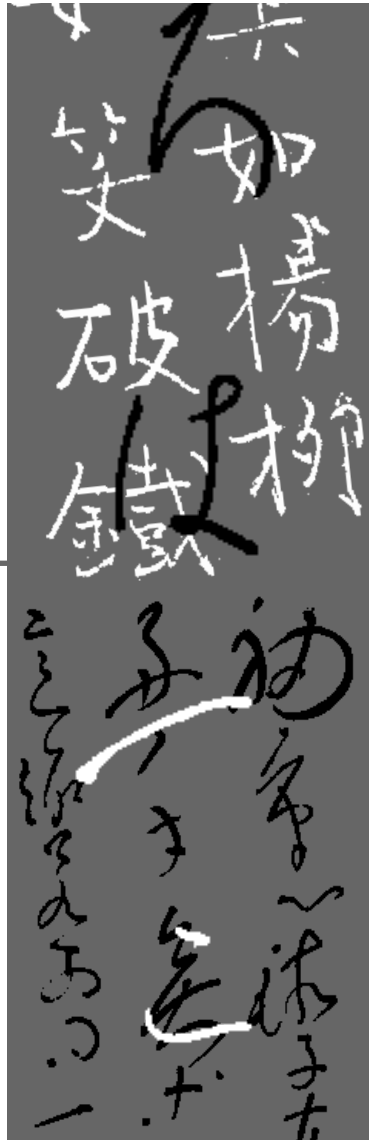

JAPAN
VERSEK

Jön-e már, jön-e már, mondogattam magamban
Aztán megjött végre
Kit vártam
Mit mondhatnék most
Hogy itt van végre?

A nozomi tengeri hínár Kotoshi mellőli!
Éjjel-nappal annak
felséges ízéről álmodom

RYŌKAN

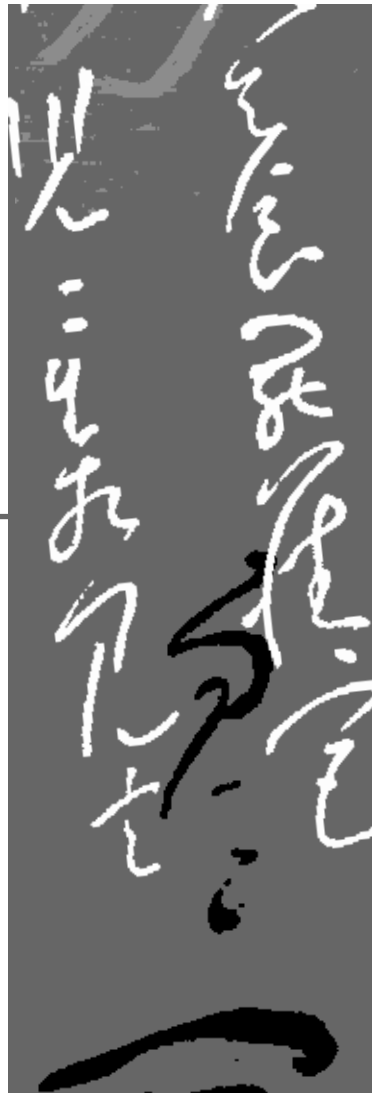

104

Itt fenn a hegyen alkonyul
Már csak a fenyőfák közt
fújdogáló szél beszélget

Látogatót várva megittam
négy-öt csésze jóféle szakét
És úgy berúgtam, hogy az se tudtam, kit várok
Legközelebb jobban vigyázok

105

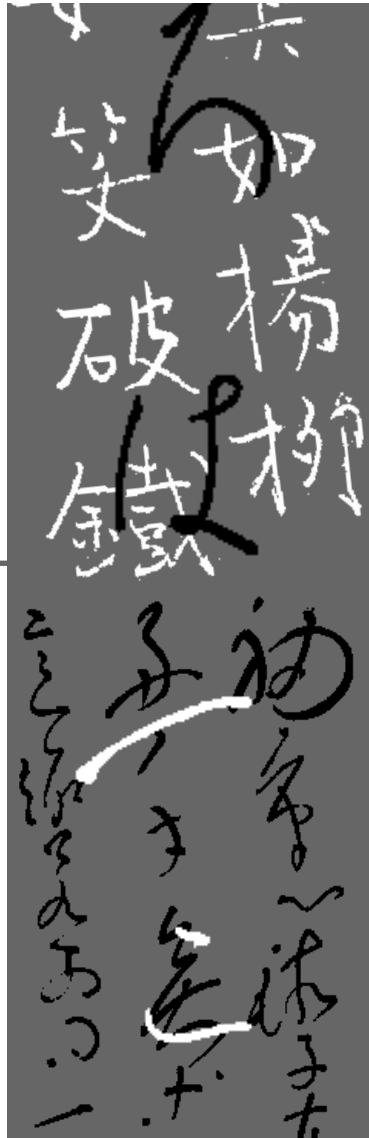

JAPAN
VERSEK

Sado szigete –
Anyám drága arcával együtt gyakran látom
álomban éjjelente, hajnalonta

Nézem az önfeledten játszó gyerekeket
És szinte észre se veszem
Hogy közben megtelik a szemem könnyel

RYÖKAN

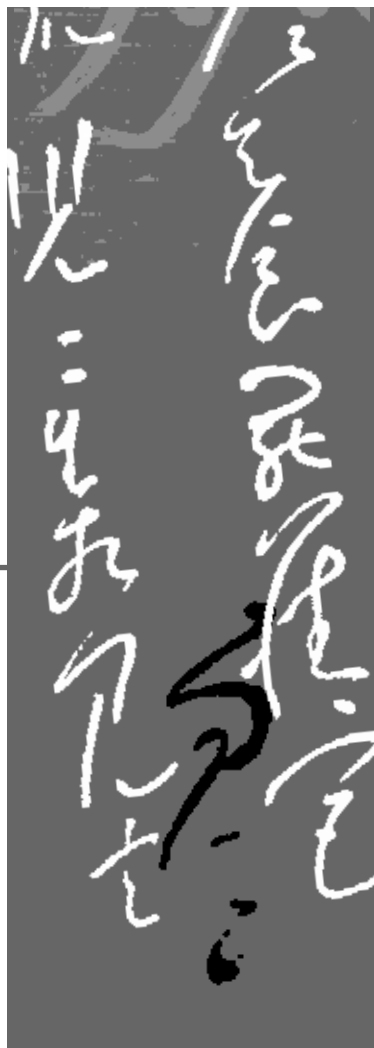

106

Az esőt hallgatom a késő éjben
És ifjúságomra gondolok –
Álom volt csupán vagy voltam valaha fiatal is?

Üde a szél, ragyog a Hold
Búcsúzzunk el ma estére
tánccal az öregségtől

107

JAPAN
VERSEK

Gyermekfővel elhagytam atyámat és világgá mentem
Tigris akartam lenni minden áron
De macska se telt ki belőlem
Kérditek, ki vagyok hát most –
Ugyanaz a régi Eizō, ki mindig is voltam